

Vse spise, v oceno poslane knjige itd. je pošiljati na uredništvo — naročnino, reklamacije in vse administrativne stvari pa na upravništvo v Ljubljani, Učiteljska tiskarna, Franciščanska ul. 6/I. Vse pošiljatve je pošiljati franko. Reklamacije so proste poštne. Rokopisov ne vračamo. Telefon uredn. 2312.

UČITELJSKI TOVARIŠ

Stanovsko političko glasilo UJU. - Poverjeništvo Ljubljana

Izhaja vsak četrtak. Naročnina znaša za neorganizirane 60 Din, za inozem. 80 Din. Posamezna štev. 1'50 Din. Članstvo „Pov. UJU—Ljubljana“ ima s članarino že plačano naročnino za list. Za oglase in reklamne notice vseh vrst je plačati po ceniku od petih vrst. Inzeratni davek posebej. Pošt. ček. ur. 11.197.

Depolitizacija prosvetne uprave*.

Da se more izvesti popolna depolitizacija prosvetne uprave v naši državi je potrebno, da se prosvetna uprava izloči iz politične (policijske) uprave. Na čelu policijske (politične) uprave je veliki župan, ki je politični eksponent režima, ki vlada. Dokler je pod njegovo oblastjo prosvetna uprava, do tlej ne more biti govora o depolitizaciji prosvetne uprave v polnem zmislu te besede.

Kakor so mnoge stroke državne uprave neodvisne od policijske (politične) oblasti, n. pr. financa, železnica, pošta in brzojav, sodstvo, tako se isto lahko izvede tudi v pogledu prosvetne uprave. Ni to izvezek! Tudi pri nas so bili svoj čas okrožni šolski nadzorniki samostojni organi prosvetne uprave, a v Franciji so še danes samostojni funkcije narj državne prosvetne uprave rektorji posrednih prosvetnih teritorijev, nazvanih akademije.

V tem pogledu čaka reforme tudi naša prosvetna državna uprava. Za ministra prosvete Štefana Radiča je bil podvzet prvi korak v tej smeri, ko je v budžetu za leto 1926./27. bilo predvidenih šest prosvetnih inspektorjev za šest prosvetnih teritorijev v naši državi, to bi bili prosvetni inspektorati.

Bilo je predvideno, da vsak od prosvetnih inspektoratov obsega po več oblasti. Na čelu prosvete v tem teritoriju bi bil kot samostojni upravni faktor prosvetni inspektor, ki bi bil popolnoma neodvisen od velikega župana, enako, kakor je to n. pr. sedaj od njega neodvisen delegat ministrstva financ ali poštni direktor. Prosvetni inspektor bi bil podrejen neposredno ministru prosvete.

Ta dobro zamišljena prosvetna reforma ni bila pozneje izvedena zaradi padca ministra prosvete Štefana Radiča.

Tudi prosvetni odbor, ki izdeluje prosvetni program, zastopa misel emancipacije prosvetne uprave od politične (policijske) oblasti. Izvedba te reforme bi imela jako blagohoten vpliv na celoten razvoj naše prosvete.

Vpliv političnega partizanstva preko političnih (policijskih) oblasti na prosveto je v veliki večini slučajev naravnost porazen. Politikarstvo pri nas v znatni meri razkraja mirnost in solidnost javnega mišljenja in življenja ter se ta razoranost najizraziteje odraža baš v osnovni prosveti.

Imeli smo priliko opazati, da razmeroma mlad človek, veliki župan, sprejema kot re-

* Dr. Sigmund Čajkovic, narodni poslanik Kmečke Demokratske Koalicije, profesor višje pedagoške šole v Zagrebu, predsednik Hrvatskega Pedagoškega Književnega zbora, bivši načelnik za Osn. Nast. v min. prosvete pod min. prosvete St. Radičem, je priobčil uvaževanja vredno razpravo v »Napredku«, ki jo ponatiskujemo, ker se sklada z načelnim stališčem, ki ga je tudi »Učiteljski Tovariš« zastopal in ga zastopa tudi sedanje poverjeništvo UJU.

ferenta starejšega človeka, prosvetnega inspektorja, ki je bil morda celo prej njegov profesor. Niti nima njegovih let, niti njegove kvalifikacije, niti njegovega znanja, pa mu predloge o prosveti odobrava in odbija.

Takih abnormalnosti ne vidimo v nobeni drugi stroki državne uprave. Povsod je strokovnjak podrejen starejšemu, izkušenejšemu strokovnjaku iste stroke. Samo v prosveti se more dogajati, da prosvetni lajik zapoveduje prosvetnemu strokovnjaku!

V drugih strokah državne uprave je nadrejen sodnik — sodniku, inženjer — inženjerju, vojak — vojaku. Le v prosveti more biti drugače!

Ta abnormalnost deluje slabo v dveh pravcih: Prvič, uvaja politično partizanstvo

v prosveto in drugič, zavira iniciativo in samostojno delo prosvetnega strokovnjaka. Znano je iz izkušenj, da so prosvetni lajki v zelo mnogih slučajih odrejali v popolnoma strokovnih zadevah diametralno nasprotno od onega, kar je predlagal izkušen prosvetni strokovnjak!

Imamo na žalost premnogo bridkih izkušenj zaradi katerih odločno zagovarjamo popolno emancipacijo prosvetne uprave od politične (policijske). Naše šolsko zakonodajstvo, ki stoji pred reformo, si mora dobro predočiti ta osnovni princip zdrave in dobre državne prosvetne uprave ter ga mora konsekvntno izvesti v vseh prosvetnih zakonih.

Zbor vseh predsednikov učiteljskih društev iz Slovenije v Mariboru.

Likvidacija »Edinstva« v šmarsko-rogaškem okraju. — V mariborski oblasti je strnjeno vse učiteljsko za skupno stanovsko delo. — Pokrajinska skupščina bo v Celju.

V nedeljo, dne 15. aprila se je vršila v Mariboru, na ženskem učiteljskem seji širjega sosveta ljubljanskega poverjeništva UJU, ki se je udeležilo 13 zastopnikov ožjega sosveta in pa 28 članov širjega sosveta, večinoma društveni predstavniki, odnosno njih namestniki. Manjkali so zastopniki štirih društev in sicer: Konjiškega, Kozjanskega, Litjskega in Novomeškega. Od članov ožjega sosveta je bil upravičeno odsoten tov. Plavšak.

Točno ob pol 11. uri otvoril poverjenik tov. A. Skulj sejo in povdarja, da je bil 14. IV. dosežen sporazum pri šmarsko-rogaškem učiteljskem društvu. Učiteljsko društvo »Edinstvo« je likvidiralo. To dejstvo naj bo v bodrilo vsem drugim, ki so še izven združenja in nočejo spoznati, da je naša moč le v enotni stanovski organizaciji. Na današnji seji širjega sosveta pa posebej pozdravlja predsednika novou združenega »Šmarsko-rogaškega učiteljskega društva« tov. Glinška. Vsi prisotni pozdravijo to dejstvo z živahnim plaskanjem.

V imenu mariborskega učiteljskega pozdravi zborovalce tov. Alt želeč, da bi to zborovanje rodilo najlepše uspehe.

Poverjenik imenuje kot zapisnikarje tovariše Mlekuža in Ribičiča; predlaga, da se nepretrgoma dela preko polne do 15. ure. Priporoča stvarnost, da bo mogoče dnevni red izčrpati. Radi tega ne da svojega poročila, ki se itak krije s tajniškim.

Nato poda tajnik tov. Kobal sledeče poročilo:

Tajniško poročilo o važnejših dogodkih v poverjeništvu.

Iz tajniškega poročila povzemamo, da šteje danes naša organizacija 212 članov več nego ob zaključku prejšnjega poslovnega leta. Eno društvo je zborovalo doslej petkrat, 8 društev po štirikrat, 19 po trikrat in 4 društva po dvakrat. K slednjim spadajo ona društva, ki imajo obširen društven teritorij. Ožji svet je imel tri seje, pri vodstvu poverjeništva pa je bilo od 27. novembra 1927. do danes 16 posvetovanj izven sej odsekov.

V nadaljnjem svojem poročilu je navajal večinoma iste zadeve, ki smo jih priobčili v tajniškem poročilu iz seje ožjega sosveta z dne 24. marca. (Glej »Uč. Toy. št. 38.) Poročal je še o nastopnih zadevah:

plača; vas brez trgovca; če ne bi bilo trgovca; kje so še kupili starši; kje je bilo ceneje; dobiček.

Denar: Koliko par je en dinar; novci; koliko par je treba za eno desetico, dvajsetico; 50 par; koliko desetice za dvajsetico; 50 par, en dinar; koliko dvajsetice za en dinar; koliko po 50 par za en dinar; iz česa so novci; bankovci po 10 in 100 dinarjev; iz česa so; podobne na novcih in bankovcih; ali je res papir vreden 10 ali 100 dinarjev; pomeni vrednost; jajca ali kokoš za knjigo; za denar zamenjamo; nerodno bi bilo brez denarja.

Mleko: Koliko molznih krav imajo; po koliko litrov mleka da vsaka krava; koliko vse skupaj; kdo molze; snaga posode; snaga vimena; pri zavretju mleka gre smetana na vrh; pri kolikih stopinjah vre mleko; posnemanje smetane; zbiranje in okisavanje smetane; pinjenje; kakšne barve je presno maslo; trdo in mehko maslo; topljeno maslo; tropine; po čem je neposneto mleko; po čem je presno maslo; po čem je topljeno maslo; oblika presnega masla; vrednost posnetega mleka; sleparjenje z mlekom; kdaj se mleko skisa; v kakšni posodi; kislo mleko v dobrem mleku; koliko mleka porabijo doma; koliko ga prodajo; komu ga prodajo; po čem plačuje mleko mlekarna; pri katerih jedeh rabimo mleko; mleko in vino.

Molzna krava: Kako visoka je; teža; tenka ali debela glava, vrat in rep; ali je širja

Kaj se godi?

Beograd nastavlja preko oblastne prosvetne uprave. Kontraktualka, tovarišica Mačkovšek je bila sprejeta novembra v ljubljanski oblasti v službo. Ker pa tam niti do sedaj ni dobila mesta, je predlagala Ljubljano, da se jo namesti v mariborski oblasti. Beograd ji je poslal dekret za Pobrežje pri Mariboru, kjer bi za VI. deški razred nujno rabili — možko učno osebo.

Tudi za druge bolezn je dober — Maribor. Dnevno časopisje je prineslo vest, da je radi bolezn premeščen v Maribor tov. Čebul Jernej iz Cerneč, in sicer na IV. deško šolo — začasno, ker je tov. Kutin pridelen dnevnemu zavetišču. — Kdaj se bodo neki začele premestitve iz ozirov na šolske potrebe?

Naše gospodarske ustanove.

Naše gospodarske institucije zaslužijo od strani učiteljskega vse večje pozornosti nego se jo jim posveča. Lepo se razvija Učit. Samopomoč, ki izplača ob smrtnem slučaju 11.000 Din. Požrtvovalnost tovarišev iz mariborske oblasti za Učiteljski dom v Mariboru je hvale vredna, ker bo premoženje U. D. kmalu doseglo kljub kratkemu obstoju finančno stanje Učiteljskega konvikta v Ljubljani, ki obstoja sedaj že 34. leto. Da se poži delovanje Učiteljskega konvikta, je sklenil odbor z društvom kot takim likvidirati in ga preosnovati v združenje z istimi cilji. V ta namen se bo vršilo združeno zborovanje učiteljskih društev v ljubljanski oblasti dne 5. maja t. l. v Ljubljani. Čas je in organizacijske koristi zahtevajo, da vendar enkrat realiziramo davno storjene sklepe ter začnemo z zidanjem učiteljskih domov. Pravkar je došlo obvestilo, da je nakazalo ministrstvo prosvete iz čistega dobička drž. zaloge šol. knjig in učil v Ljubljani podporo 30.000 Din Uč. konviktu, 15.000 Din pa Uč. domu. Pozvali smo na zbiranje prispevkov za Dijaški dom v Beogradu. Končnega uspeha še ne vemo.

Učiteljska tiskarna.

Likvidirano je za enkrat vprašanje z Učiteljsko tiskarno, ki je zahtevalo od nas mnogo energij. Z njo smo sklenili trgovsko pogodbo. Več o tem bo poročal blagajnik.

Upamo, da odobrite ta naš korak. Denar, vplačan na račun deležev, vrne z ozirom na zahteve članstva za vse, ki so zneske vplačali predsednikom tov. blagajnik. Predsedniki naj te zneske vrnejo članstvu proti pobutnici pri prvem zborovanju.

Likvidacija »Edinstva«.

Od naše strani je likvidirano tudi vprašanje stanovske organizacije »Edinstvo«. O tem nočem izglajati besed. Mi smo ravnali pri spravi seji odkrito, naša načela so jasna, ker imamo pred očmi le dobrobit strnjenegega stanu, ki bo uvaževan faktor ako bomo res složni in edini vedno in povsod. Zastopniki »Edinstva« so pri seji izjavili, da so polnomočni. Zato smo dogovore mirno podpisali. Danes pa kažejo notice po političnih strankarskih časopisih, da »Edinstvo« še vedno obstaja, iz česar moramo sklepati, da nameni zastopnikov »Edinstva« na spravi seji niso bili odkriti. Te notice podpisuje oni, ki je podpisal tudi sporazum. Od naše strani smo stali pri likvidaciji tega vprašanja popolnoma na ravnopravnem stališču, da je baza deklaracija in da se glede koncesij lahko da le toli-

Samo v prednaročilu je cena Mladin. Matici 10 Din. Po roku, v podrobni razprodaji bo višja!

LISTEK.

JOS. DOLGAN:

Učni načrt kmetijske delovne šole.

Drugi razred.

Šolske potrebščine: Knjiga, bel papir; lepenka; platno; pola, prepognjena v pol pole, četrtinko, oseminko; koliko strani ima v pol pole, četrtinke, oseminke vpognjena pola; tiskana pola; koliko listov in strani ima; koliko tiskanih pol imajo šolske knjige; naslov knjige; kdo jo je sestavil; kdo jo je natisnil; svinčniki; les in grafit; napis; kakšen je les pri raznih vrstah; kakšen je grafit pri raznih vrstah; kako se reže les; kako piše grafit, številke na svinčnikih; katere številke so trde ali mehke; barva svinčnikov; po čem so; ducat svinčnikov; kako se svinčnik ošpiči; kapica za svinčnik; iz česa je; vrste peres; iz kakšne kovine so; oblika; barva; po čem so; katera so najboljša; ali so boljše peresa cenejša ali dražja; kako se piše z nepresekami peresom; napisi na peresih; vrste zvezkov; notranji in ovojni listi; kako se loči papir od papirja; kako se piše na gladkem ali grapavem papirju; dolžina in širina lista; kateremu geometrijskemu liku je podobna

listna stran; kako je črtan list; kako široke so vrste; po čem so zvezki; koliko listov ima dražji ali cenejši zvezek; koliko strani je en list, dva lista, trije listi; dolžina in širina pri dražjih in cenejših zvezkih; s čm so zvezki speti; kako bi mi napravili zvezek; koliko papirja bi kupili; koliko stane ena pola; več pol; koliko bi stal narejen zvezek; iz česa je papirnata tablica za risanje; kakšno obliko ima; dolžina in širina; papir za risanje; na katero stran rišemo; ovojni papir; po čem je; koliko listov smo zredali iz ene pole ovojnege papirja; iz česa je radirka; po čem je; oblika; dolžina, širina in debelina; torbica; iz česa je; koliko stane; kako je narejena; iz kakšnega lesa je škatlja; koliko stane; koliko so dali starši za vse šolske potrebščine; koliko učencev je iz hiše; ubogi starši; kdo da reči ubogim otrokom; kako varujemo knjigo; ogli; čisti prsti; čista miza; ne je dajati otrokom; kako si varujemo pero, svinčnik, radirko; sprava doma.

Trgovina: Koliko trgovcev je v vasi; koliko v celi občini; po čem so iste šolske reči pri raznih trgovcih; kdo je pripeljal trgovcu blago; v čem so bile reči; kaj je bilo napisano na zabojih; listki na zabojih; koliko konj je peljalo; koliko kvintalov; odkod je pripeljal; po kateri cesti; od katere strani neba; kam bi prišli, če bi šli naprej po cesti; kam hodijo v šolo iz vasi, kjer je postaja; koliko računa voznik od postaje; kdo mu

spredaj ali zadaj; ali je zadnji del širji zgoraj ali spodaj; kdaj je vime majhno ali veliko, kratko ali dolgo; kakšno vime, život, glava, rep ima najboljša ali najslabša molzna krava; kako težka ali debela je dobra ali slaba krava; koliko poje krava, ki ima dosti ali pa malo mleka; vrste krav po barvi dlake, rogov in gobca; največja in najboljša vrsta; koliko krat molzemo na dan; po kateri krmi da krava največ mleka; po kateri krmi da najboljše mleko; imena krav; koliko so vredne.

Tele: Od katere krave je tele; ali je lepo; barva; lisak na čelu; hrbet, križec, stegna; koliko je staro; kolikokrat na dan sesa; ali uživa tudi drugo hrano; kakšen vamp ima po senu; koliko imajo junčkov; koliko junic; koliko so stari.

Voli: Ali imajo vole; koliko tehta vsak; zakaj jih imajo; glava, tilnik, prsa, hrbet, križ, kosti, noge; koliko pojedjo; kaj jim dajo pred vožnjo; mokri voli; topli in suhi hlevi; previdnost pred rogovi; luknje v hlevu ali na poti; koliko so voli vredni.

Prešič: Koliko jih imajo; koliko svinj; pujski; krma za prešiče; kaj kupijo za krmo; ali imajo zadosti krme; katere bodo zaklali; kaj dajo breji svinji; kako hranijo doječo svinjo; kakšne navade imajo prešiči; kakšne navade ima svinja; ali so pujski široki ali tanki čez križ; iz česa je hlev; kakšna so tla; kam se odteka gnojica; toplota in snaga v hlevu.

Na željo poverjenikov podaljšuje Mladinska Matica rok do 1. maja. Izrabite poslednje tedne še oni, ki niste dosedaj ničesar storili za Matico!

ko, kolikor jih je imela Slomškova zveza. Iz tega ozira smo morali tudi odkloniti zahtevo, da bi se v roku treh mesecev vršili zredni občni zbori po naših društvih ter ponovne volitve. Čut objektivnosti zahteva, da ne deloma ni najmanjše razlike ter ne dvojnega postopanja.

V zadnjih dveh mesečnih prijavah so poedina društva že prijavila zopetni pristop bivših članov »Edinstva«, ki so podpisali pristopne izjave ter jih ima poverjeništvu že vpisane v članskih seznamih.

Ponovno povdarjamo, da je dobrodošel vsak tovariš in tovarišica, ki se pridruži naši stanovski fronti. Ne poznamo ga ne kot bivšega Slomškarja in ne kot bivšega Edinjša. Te razlike ne sme biti več v našem stanu. Vsi smo si tovariši in se hočemo skupno boriti za skupne stanovske zadeve, vsi smo učitelji in hočemo skupno varovati svoje učiteljske pravice. Edino kot učitelji se hočemo poznati v stanovski organizaciji. V zadnjem poslovnem letu poverjeništvu je vsakdo lahko razvidel, koliko skupnih nalog in skupnega dela imamo, ki se ga lahko oprinemo brez razlike politično strankarske pripadnosti. Tudi o spornih vprašanjih lahko s toleranco izmenjavamo misli.

Ali se moramo res edino mi učitelji lasati še v zasmeh in pomilovanje pred vso javnostjo? Celo nasprotne si politične stranke se često družijo, ker jih v to silijo skupni višji interesi do naroda in države, skupni nacionalni, gospodarski in drugi interesi! Vprašam Vas ali nima tudi učiteljstvo višjih skupnih interesov do stanu, šole in prosvete, zaradi katerih se mora združiti za strokovno delo ves stan?

Malo več stanovske strpljivosti, več medsebojne tolerance, več uvidevnosti do stvari in manj do osebnosti, pa bo tudi za učiteljstvo mogoče ono, kar je bilo mogoče že za profesorje, meščanskošolske učitelje, novinarje in za vse druge stanovce!

Če se pa hoče nekaterim poedincem, ki so dosedaj izza ozadja vodili ves boj — ker smo prepričani, da večina ni soglašala z njimi — ponovno osebne gonje, kakor so jo vodili nad eno leto, če se jim hoče zopet odvajanja učiteljstva od pozitivnega dela, smo prepričani, da jim trezni tovariši in tovarišice po zadnji preizkušnji ne bodo več sledili ter podpirali njihovega negativnega in razdirajočega dela. Obžalujemo, če niso bili podpisni na spravi izjavi moštati, ker ni to sramota za nas, ampak za one, ki jih kršijo.

Kreditni za izplačilo zaostankov učiteljem.

Pravkar smo prejeli obvestilo, da je dal ministrski svet prosvetnemu ministru na razpolago 18 milijonov dinarjev za izplačila vseh učiteljskih zaostankov do danes. Da bi se to vprašanje končno rešilo in uredilo je računovodstvo prosvetnega ministrstva uporabilo 20 uradnikov, ki rešujejo akte o teh zaostankih. Ker je poverjeništvu prav v tej zadevi naslovilo potom izvršnega odbora na ministrstvo nešteto vlog, smelo trdimo, da je ta uspeh pripisati v precejšnji meri naši organizaciji.

Sloven. Šolska Matica in Pedagoška centrala.

Na občnem zboru Pedagoške centrala je zastopal poverjeništvu podpredsednik naše organizacije tov. Anton Hren Poverjeništvu je poslalo tja tudi svoja delegata tov. Pahorja in Hreščaka. Vsi

so zastopali pravilno mišljenje, da bi bilo najbolje, ako bi se Pedagoška centrala združila s Slov. Šol. Matico, ker imata obe instituciji vendar iste tendence. Svojih sil ne smemo cepiti, ampak družiti.

Dne 4. aprila t. l. se je vršil občni zbor S. Š. M. Poročilo ste čitali v zadnjem »Učiteljskem Tovarišu«, zato vam o tem podrobno ne bom poročal. Dejstvo je, da dosedanja S. Š. M. ni ustrezala željam osnovnošolskega učiteljstva, ki tvori večino. Potrebna je reforma, ki se bo izvedla, ako se bodo združile v njej vse naše najboljše sile. Volitve sicer niso izpadle docela po naši želji, vendar pa pričakujemo z gotovostjo od novega predsednika dr. Lj. Poljanca, ki ga poznamo kot delovnega in spoštnega, da bo zadovoljil z novim odborom želji učiteljstva. Stališče organizacije smo mu tolmačili v posebnem pismu.

Tovariši predsedniki! S svojim kratkim poročilom sem skušal vam podati delo ožjega sosveta in poverjeništvu le v glavnih obrisih. V podrobnosti se nisem spuščal. Delamo v pravcu sklepov pokrajinske skupščine. Ako jih doslej še nismo realizirali popolnoma, skušali bomo to doseči čimprej. Prosim, vzemite moje poročilo dobrohotno na znanje!

Debata.

O tajniškem poročilu se je razvila stvarna debata, ki so se je udeležili tov.: Hudales, Volavšek, Dolinar, Skuli, Planer, Kopriva, Hren, Alt, Kislinger, Mlekuž in tovarišica Gobčeva. Na razna vprašanja tihoča se tajniškega poročila je odgovoril tovariš Kobal.

Tov. Skuli pojasni na vprašanje tov. Pečka zadevo Knaflič-Sijanec. L. 1925. je potoval tov. Sijanec na skupščino v Beograd in mu je bila potni na nakazana iz društvene blagajne, ker je bilo tako sklenjeno. Pred kratkim pa je poslal tov. Knaflič na poverjeništvu dopis, v katerem zahteva odpis istega zneska pri poverjeništvu, dasi mu je blagajnik tov. Grum stvar že prej razjasnil. To nekorrektno postopanje od strani tov. Knafliča je graje vredno in si tov. poverjenik pridržuje pravico iznesti zadevo na pokrajinski skupščini. Nato sta bila z ozirom na zadevo sprejeta sledeča dva predloga:

I. Širji sosvet izreka tov. Šijancu zaupnico.

II. Pri društvu samem naj uredi zadevo društveno razsodišče.

Oba predloga sta bila soglasno sprejeta.

Med debato o tajniškem poročilu je bil sprejet sledeči predlog tov. Kislingerja: Ker se večina društev še ni izjavila o predlogu »Laškega učit. društva« glade spremembe pravil, naj se društva ponovno opozorijo na tozadevno okrožnico.

Sprejet je bil tudi sledeči predlog tov. Mlekuža:

Širji sosvet UJU pov. Ljubljana protestira proti temu, ker je poslal izvršni odbor UJU v Beogradu na kongres »Internacionalne federacije učit. združenj« v Berlinu šest delegatov, ki so vsi člani glavnega odbora UJU v Beogradu, in zahteva, da se v bodoče pošiljajo na take prireditve člani posameznih poverjeništev.

Ker je bila s tem debata o tajniškem poročilu zaključena, je podal svoje poročilo tov. blagajnik. (Konec prihodnjic.)

Ali posebno društvo — ali odsek v okrilju UJU?

S sledečim člankom odpiram debato o tem, če bi ne bilo dobro, da bi se »Društvo učiteljev obrtnih nadaljevalnih šol za ljubljansko oblast« razšlo in bi mesto njega ustanovili odsek v okrilju UJU. Najprej se moramo vprašati, če je novo zamisljena baza dobra, če je izvedljiva, in če nam bo donesla koristi, ki si jih od nje obetamo.

Vsem vam je gotovo še v dobrem spominu, s kakim navdušenjem smo se lotili dela, da ustanovimo »Društvo učiteljev obrtnih nadaljevalnih šol za ljubljansko oblast«. In zaradi tega se ne čudim nikomur, ki si bo zastavil vprašanje: »Zakaj preko društva, ki je začelo komaj dihati, k novi formaciji?

Te misli ni rodilo nikakršno nezaupanje bodisi komurkoli nasproti; misel se je rodila spontano, t. j. brez kakršnihkoli predrazprav. Mnenje, da bomo v masi lažje in več dosegli, je rodilo to misel, in rodilo jo je tudi mnenje, da bomo v masi tudi svojo pest (za kar smatramo obrtne nadaljevalne šole) lažje in uspešneje branili, pa naj si bo to komurkoli nasproti.

Vem, ta in oni bo menil ob teh mojih besedah, da so naperjene proti tovarišem meščanskih šol. Niso — dokler bodo v tem oziru z nami solidarni; kakor hitro pa bomo videli, da nas smatrajo samo za peto kolo, so lahko uverjeni, da bo veljal naš skupni boj tudi njim. Toda, da se razumemo! Ob tem našem boju gre predvsem za izvedbo celokupnega delovnega programa UJU, ki ga je v jasnih linijah očrtal v Kranju tov. Pahor.

Vem, naše društvo smo ustanovili, ko je bil zgoraj omenjen delovni program UJU že začrtan. Zaradi tega pa bi me ta in oni prav lahko zavrnil z očitkom, zakaj na to nismo mislili takoj, in zakaj nismo tudi obrtnih nadaljevalnih šol stisnili takoj pod varno okrilje UJU. Če pa je tak očitek upravičen, sodi lahko samo oni, ki pozna razvoj raznih odsekov v okrilju UJU. Moč evolucije je večja, nego pa je moč misli; in če bi hotel s svojo mislijo začeti trdovraten boj z zahtevami razvoja, sem uverjen, da moram prej ali slej podleči; trdim pa, da je podleči bolje častno, nego pa z razbito glavo.

Ker govorim tu o nekakem porazu, bi me utegnil ta in oni umeti napačno; toda odkrito povem, da sem tu govoril samo v sliki; in ta slika nima v sebi niti kali žela proti sedanjemu odboru našega društva. In da je temu res tako, naj vam priča dejstvo, da sem za to, da tvori nameravani odsek v okrilju UJU ves dosedajni odbor. To naše zaupanje naš dosedajni odbor tudi zasluži, ker storil je v danih razmerah vse, kar je storiti sploh mogel. Toliko v pojasnilo, da ne bo zamere na nobeno stran; najmanj pa naj bo užaljen naš prvi predsednik tov. Pristovšek, o katerem lahko pričam, da je bil v danih momentih mož na svojem mestu.

In to je drugi moment, ki je rodil misel, da se bomo v okrilju UJU lažje borili, nego pa samo v društvu. Tu pa ne mislim samo na maso; kdor bi me umel tako, bi me umel napačno. Menim namreč reči, da bo UJU zaradi svojih zvez vsekako bolje informirano o tem in onem, nego pa društvo. In kdor je dobro informiran, ima ob dnevih boja že polovico zmage v žepu; in tudi to govori v prilog, da opustimo društvo in se preselimo v okrilje UJU.

Strah, da ta in oni ni član UJU, je neopravičen, zakaj dobrot bo deležen vsak, pa naj je član UJU, ali pa ni; je tudi sedaj tako. Sicer pa se da vse to s posebnim pravilnikom regulirati tako, da bo delež prav na vse strani; in v tem pravilniku bi moralo biti tudi določeno, kako se člani zgoraj omenjenega odseka volijo i. dr. Treba bo samo nekoliko dobre volje in prav lahko se bomo sporazumeli. Do sporazuma pa bi dosedanjemu odboru priporočal, da stopi že sedaj v stik z UJU, da bo o vsem vedno sproti in točno informiran in da nas kdo drugi ne prehit in prav neprijetno ne iznenadi. Sicer je res, da se nam takega iznenadenja ni posebno bati, ker imajo vzdrževalni faktorji prvi pravico govoriti in precej važno besedo, ali — previdnosti ni nikdar preveč; menim namreč reči, da s čakanjem na redne in izredne občne zборе ne bomo dosegli ničesar, temveč da je treba zavihati rokave in iti nemudoma na delo.

So pa še drugi momenti, ki nas silijo k temu koraku. Opozorim vas samo na finance, s katerimi se mora boriti vsako leto pretežna

večina obrtnih nadaljevalnih šol. Prej ali slej bomo morali rešiti vprašanje, kdo bode to šolstvo financiral tako, da ne bo soplo, temveč da bo dihalo tako kot se temu šolstvu spodobi. Toda, verjemite mi, da bo oni, ki se bo odločil, da to šolstvo financira, vprašal: »Kaj to šolstvo nudi?« In stiska bo velika, če mu bomo prišli praznih rok nasproti. Če pa bo videl, da mu nudimo točen in jasen program, ki mora roditi za narod in državo dober sad, nam bo tak sad rad odkupil. Dobrega programa itd. pa brez permanentnega dela skoro ni moči; zakaj samo ob permanentnem delu te ne more nihče presesteti. In kdo dela lažje v permanenti: ali društvo, ki se šele bori za svoj obstanek (na občni zbor pride 10—15 članov) ali odsek pov. UJU, ki so mu na razpolago informacije in primerni lokali ter stopi lahko vsak hip vkup? — Pomislite vse to trezno in uverjen sem, da se vam ne bo težko odločiti. Tudi članarine nam ne bo treba na dve strani plačevati ter ne organizirati šole upravnega aparata, ker ga ima pov. UJU že točno poslujočega in tudi že ustanovljen odsek za kmetijsko nadaljevalno šolstvo, kateremu se lahko priključi naš.

Ali, še enkrat povdarjam: »Teh misli ni rodilo nezaupanje, ne dolgi jezik, ne moč na prsa, ne globki komolci, temveč rodili so jih celokupni programi UJU, stanovski ponos in skrb, da bo to šolstvo začelo živeti ono življenje, ki ga je v resnici vredno!«

Tako menim jaz. Govorite še drugi!

J. E. Polak.

Pedagoški in stanovski kongresi v inozemstvu.

(Izvirno poročilo »Učiteljskemu Tovarišu«).

INTERNACIONALA VZGOJNIH DELAVCEV V LIPSKEM LETA 1928.

Ta Internacionala se je razvila leta 1919. iz kongresa v Bordeauxu, ko sta se združila francosko-italijanska učiteljska sindikata. Drugi kongres je bil v Parizu leta 1922., tretji v Bruslju leta 1924., četrti v Parizu-Bruslju l. 1925., peti na Dunaju leta 1926., ki je imel 40 zastopnikov raznih držav iz Anama do Združenih ameriških držav.

Osnova te internacionala je obratna enotnost na temelju razrednega boja. Namen te internacionala je združiti vse duševne in ročne delavce proti kapitalističnemu izkoriščanju.

Načrt tega zasedanja:

I. 9. aprila 1928 ob 8. uri je bila otvoritvena slavnostna seja kongresa v slavnostni dvorani Lipske mestne hiše z mednarodno izjavo.

II. Pedagoško zasedanje: v torek, dne 10. aprila do četrta 12. aprila v lipskem Učiteljskem društvenem domu. Seje so se vršile ob 9. uri.

Dnevni red:

I.

1. Stvarni in moralni položaj proletarskega otroka: Max Döring (Lipso): Dušeslovni položaj.
2. Meta Kraus (Berlin): Stvarni položaj.
3. Kyriakos (Grška): Proletarski otrok in pravo.
4. Dr. Oki (Japonska): Položaj proletarskega otroka na daljnem vzhodu.
5. Wolles (Luksemburška): Isto kot v naslovu.

II. Cilj vzgoje:

1. Dr. Max Adler (Dunaj).
2. Pistrak (Sovjetska zveza): Šola in družba.
3. Redgrove (Angleška): Cilj vzgoje.
4. Rednas (Belgija): Cilj vzgoje.
5. Ernot Iliere (Jena): Šola in vera.
6. Schulgin (Sovjetska zveza): Šola in država.

III. Organizacija šolskega sestava:

1. Edith Hommes (Hamburg).
2. Pinkevič (Sovjetska zveza).

IV. Učni načrti in učni načini.

1. Chatzky (Sovjetska zveza).
2. Llopis (Španska).
3. Karl Rössger (Gotha).

V. Disciplina med otroci:

1. Dr. Bern (Berlin).
2. Freinet (Francoska).
3. Moore (Angleška).

V. kongres internacionala vzgojnih delavcev se je vršil v petek 13. aprila in v soboto 14. aprila 1928 v lipskem Učiteljskem društvenem domu. Seje so se pričele od 9. uri zjutraj.

Dnevni red: 1. Poročilo Izvršnega odbora: a) Gospodarsko poročilo (poročeval: Vernochet). b) Bistvena razpravljana in vprašanje šolske politike in gibanje vzgojnih delavcev (poročeval: Apletin).

2. Poročilo vzgojeslovnega tajništva.
3. Priključitev novih odsekov na Kitajskem in Škotskem.
4. Volitve v Izvršni odbor in tajništvo.
5. Denarno poročilo (poročeval: Vernochet).
6. Poročilo: Vzajemne blagajne (poročeval: Petero).
7. Poročilo o položaju mladih učiteljev (poročeval: Cogniot).
8. Izprememba pravil (Pravice posameznih članov, ki niso združeni v odsekih).

Več o tem pozneje in v »Popotniku«. Vzgojeslovna razstava se je vršila v Grassi muzeju in je bila odprta od 7.—15. aprila 1928 vsak dan od 9.—18. ure.

Razstavni načrt:

1. Družabno šolsko delo mesta Lipsko.
2. Slike iz lipskih »delovnih šol«.

3. Ilustrirana otroška knjiga, abecednik, berilo, računica raznih držav.
4. Enotna delovna šola »Sovjetske zveze«.
5. Učila in samoučila.

Posrtranske prireditve: Obiski šol, domov, dobrotelnih naprav mesta Lipsko, Damosmansi muzej, dušeslovni zavod Lipskega učiteljskega društva, Vzgojeslovna osrednja knjižnica in Zvezna šola.

Ta internacionala izdaja mesečnik: »Učiteljska mednarodnost« (»Die Lehrer international«).

Vse zasedanje, posebno pa še razstava tega kongresa je bila vzorno pripravljena in se je poglobila v najbolj pereča vprašanja naše dobe z ozirom na položaj in vzgojo otroka. Posebno lepo se vidi na razstavi delo otrok in čisto ogledalo delovne šole. Svet zase je sovjetska razstava »delovne enotne šole«. — Tu se jasno vidi kakšen razvoj se doseže, če se osvobodi otroke in učitelja konvencionalnih spon sedanje laži-družbe in vzgoje. Želel bi le, da bi se v prihodnje udeležilo teh mednarodnih prireditev več tovarišev ter da bi v prihodnje naša organizacija, bodi osrednja ali pokrajinska, bolje in pravočasno pripravila tovariše s podrobnimi obvestili in preskrbo cenjenih posojil.

Lipso, 11. aprila 1928.

Stanislav Žagar.

IV. KONGRES ZDRAVSTVENEGA VZGOJESLOVJA (HEILPÄDAGOGIK) V LIPSKEM.

Kongres se je vršil v Lipskem od 11. do 15. aprila 1928. v Auditorium maximum vse učilišče.

I kongresni dan: v sredo 11. aprila ob 8-15 otvoritev kongresa in pozdrav oblasti.

F. Krüger (Lipso): Nove smeri in sledi splošnega dušeslovja. W. Peters (Jena): Novejša raziskovanja v nenormalnem otroku. G. Kafka (Draždane): Dušeslovje preprostih (divjakov) v svojem pomenu za primerjalno razvojno dušeslovje.

Tega kongresa so se udeležili predvsem: zdravniki, vzgojitelji in dušeslovci, okoli 600 po številu.

Zelo važen je ta kongres za one tovariše, ki so nastavljeni ali žele biti nastavljeni na pomožnih šolah vseh vrst: (za gluho, slepe, manjnadarjene, patologe i. p.).

Natančen načrt je poslala družba za zdravstveno vzgojeslovje na vse pomožne šole.

Vsled pomanjkanja časa se tega kongresa nisem mogel v celoti udeležiti, zato bosta o tem natančneje poročala tov. Lebarjeva in tov. Skala, ki sta prišla v ta namen v Lipsko.

O tem kongresu izide posebna knjiga v teku tega leta, ki jo toplo priporočam vsem onim, ki se pečajo s pomožnim šolstvom, pa tudi drugim tovarišem ne bi škodila, saj na deželi se večkrat pojavijo taki nerazviti otroci, ki bi spadali v take posebne šole, ki jih pri nas še vse premalo poznamo in upoštevamo.

Posebno zanimiva je bila razstava književnosti o dušeslovju zdravega in nezdravega otroka ter o vsej oni znanosti, ki spada v zvezo pomožnega šolstva, in duševnega vprašanja, s to razstavo v zvezi je bila na vseučilišče tudi razstava strojev, s pomočjo katerih se dandanes proučuje duševna zmožnost, sposobnost, stanje in razpoloženje otroka; n. pr. pazljivost otrok, dolgočasje otroka itd.

Še večjega pomena za učiteljstvo pa je bila praktična razstava praktičnih del šolskih otrok pomožnih šol v pomožni šoli na Johannis trgu 7. Tudi to šolstvo je lipsko učiteljstvo uredilo in gojilo v smislu delovne šole. Tudi tu se vidi, kako se lepo razvije pod vodstvom s srčno omiko prežetega učitelja in prostosti delovne šole slabo razvit otrok. Nemci skrbje v tem oziru zelo za svoje šolstvo. Zdaj bijejo glavni boj za šolske domove in vrtove, ki naj imajo do 15 ha obsega, kjer naj otroci dobe ves pouk, zabavo

UČITELJSKA TISKARNA V LJUBLJANI

REGISTROVANA ZADRUGA Z OMEJENO ZAVEZO.

Vabilo

na

XXV. redni občni zbor

ki bo

v nedeljo, dne 13. maja 1928, ob 10. uri v Ljubljani
v dvorani mestnega magistrata.

Dnevni red:

1. Poročilo upravnega sveta o združnem poslovanju.
2. Poročilo upravnega sveta o računskem zaključku za leto 1927.
3. Poročilo nadzorstva o računskem zaključku in poslovanju upravnega sveta.
4. Predlog upravnega sveta o razdelitvi čistega dobička.
5. Volitev v upravni svet.
6. Volitev v nadzorstvo.
7. Slučajnosti. Posebni predlogi se morajo naznaniti upravnemu svetu vsaj tri dni pred občnim zborom.

Ako bi ta občni zbor ne bil sklepčen, se bo vršil v zmislu § 31. pravil pol ure pozneje v istem prostoru in z istim dnevnim redom občni zbor, ki sme brezpogojno sklepati.

Upravni svet Učiteljske tiskarne.

in zdravje nove šole. V ta namen izdajajo tešle časopise: 1. »Zeitschrift für die Behandlung »Schwachsinniger«, 2. »Die Hilfsschule«, 3. »Blätter für Taubstummenbildung«.

O kongresu iz Berlina pa posebej.

S tovariškim pozdravom!

Lipso, 12. aprila 1928.

Stanislav Žagar.

Splošne vesti.

ZOPET NOV NAČRT ŠOLSKEGA ZAKONA.

V ministrstvu prosvete je izdelan zopet nov projekt šolskega zakona, ki ga bo minister prosvete v kratkem izročil Narodni skupščini. V zadnji načrt so bile vnešene še sledeče važnejše izpremembe:

Šolska obveznost.

Čl. 9. al. 2.: »Reden pouk je obvezen najmanj v štirih nižjih razredih. V višjih štirih razredih se vrši reden ali skrajšan pouk. Ko-like se olajšave za višje razrede pri skrajšanem pouku, to se odreja z ozirom na krajevne razmere, po predlogu krajevnega šolskega odbora in po odobrenju nadzornika.« (Redno, osemletno šolanje v krajih, kjer že obstoja, je zagarantirano v prehodnih določbah).

Otvorjanje novih šol.

Čl. 30. Da se omogoči otvarjanje novih šol, se osnuje državni šolski fond 100 milijonov dinarjev, iz katerega prejemajo občine posojila na 15-letno odplačilo. Za popravilo šolskih zgradb in za pomoč se poleg tega predvideva 12 milijonov dinarjev.

Verska, politična in kulturna strpnost učiteljstva.

Čl. 83. Nameščeneec je dolžan dajati zgled verske, politične in kulturne strpljivosti.

Avtomatsko napredovanje učiteljstva.

Čl. 89. odreja avtomatsko napredovanje učiteljstva v službi in to v vseh grupah II. in III. kategorije.

Celibat učiteljic.

Čl. 91. Učiteljica, ki se poroči z neučiteljem, ne more dalje ostati v učiteljski službi. Če je razrešena službe zaradi poroke, ima pravico na odpravnino. Učiteljica z najmanj pet let službe dobi odpravnino v iznosu enoletnih rednih prejemkov. Za vsako nadaljnjo leto se zvišuje odpravnina za 20%, a najvišje do dvoletnih tedanjih prejemkov. Učiteljica, ki si je pridobila pravico do penzije, obdrži to pravico, ako ne dobi odpravnine v slučajih, da se mora sama vzdrževati.

Razpisi služb.

Čl. 102. Razpisi so dvojni. Prvi za mesta z univerzo in visoko šolo, drugi za ostale kraje. Predvideni sta dve namestitilni komisiji: oblastna in centralna v ministrstvu. Tudi upraviteljska mesta se oddajajo potom razpisa.

Upraviteljska doklada.

Čl. 126. Upraviteljska doklada v nedeljenih šolah znaša 100 Din mesečno, a v deljenih šolah za vsak sistemiziran razred 20 Din mesečno višje. V šolah z več kot 15 razredi se upravitelj oprošča razrednega poka in ne prejema doklad.

Šolsko nadzorstvo.

Čl. 137. Šolski nadzorniki se postavljajo z ozirom na kvalifikacijo. Zabrano je sreskim in oblastnim šolskim nadzornikom kan-

didirati za narodne poslance ter se v tem pogledu za nje uporablja čl. 95. odst. 2. čin. zak. od 31. julija 1923.

Službena doba.

V načrtu je predvidena 32-letna službena doba.

V celoti je odločno obsoditi, da se hoče s temi izpremembami za celo državo uvesti pravzaprav štiriletno šolsko obveznost in osemletno le kot izjemo. Obsoditi je celibat učiteljic. Upraviteljske doklade so premajhne. Naši stari zakoni so predvidevali do 3-razrednice 300 kron ter za vsak nadaljnji razred ali vzporednico po 50 kron. Obsoditi je omejevanje državljskih svoboščin nadzornikom.

Pred vsemi temi pomisleki pa moramo v prvi vrsti manifestirati za osemletno šolsko obveznost, to pa vsi, da nas bo čula javnost!

— Likvidacija »Edinstva« v brežiškosevniškem okraju. Kakor smo prejeli obvestilo, je likvidiralo tudi sresko učiteljsko društvo »Edinstvo« za brežiško-sevniški okraj.

— 30.000 Din za zgradbo Učiteljskega konvikta v Ljubljani je prejelo društvo Učit. konvikta od velikega župana ljubljanske oblasti z nastopnim dopisom: »Po členu 11. pravilnika o ureditvi in poslovanju Državne zaloge šolskih knjig in učil v Ljubljani je g. minister za prosveto naklonil z odlokom z dne 24. marca 1928, P. br. 4558 iz čistega dobička omenjene zaloge naslovu enkratno podporo v znesku 30.000 Din. Vabim Vas, da vpošljete pošto položnico in nekolikovano pobornico za omenjeni znesek Državni zalogi šolskih knjig in učil v Ljubljani, ki Vam ta znesek nakaže. — Vršilec dolžnosti prosvetnega inspektorja: Dr. Capuder.

— Glede izplačila razlik. Slavno uredništvo! Dnevni listi pišejo, da se bodo vsi učiteljski zahtevki izplačali. Ali so v tem tudi zapopadeni zaostanki na podlagi zakona z dne 31. julija 1923? Blagovolite o tem poročati v prihodnjem Učit. Tov. Ali se morajo delati prošnje? — Na mnoga tozadevna vprašanja je poverjenstvo napravilo vlogo na Izvršni odbor UJU v Beogradu, da dobi avtentično poročilo iz ministrstva.

— Seja šolskoupravnega odseka UJU — poverjenstvo Ljubljana se bo vršila v soboto 21. aprila t. l. ob 15. uri v Učit. tiskarni.

— Rok za nabiranje naročnikov »Mladinske Matic« moramo na prošnjo nekaterih poverjenikov podaljšati do 1. maja. Prosimo vse tovariše in tovarišice, da skušajo do tega dne zanesljivo zbrati vso naročnino in nam zagotovijo vrhne naročilnike! Ako pa kje zbirate po obrokkih, bomo to radevolje upoštevali, samo obvestite nas o številu takih naročnikov. Do 1. maja moramo biti docela na jasnem, kakšno naklado bomo dali našim knjigam. Tiskali bomo le nekaj več nego bomo imeli naročil, zato bodo knjige kmalu pošle. Opozarjamo pa tudi, da bodo naše publikacije v knjigotržni ceni mnogo dražje nego jih bomo dali naročnikom. Komur je torej na tem, da dobi knjige »Mladinske Matic« samo za 10 Din, naj ne okleva več, ker se po 1. maju nikakor ne bomo mogli več ozirati na večja naročila!

— Sotrudnikom »Kresnic«. Na razpis nagrad smo prejeli mnogo in najraznovrstnejših prispevkov za objavo v »Kresnicah«. Večina teh prispevkov pa je bila tako šibka, da nikakor ni mogla priti v poštev pri podelitvi nagrad. Kar je sicer porabnega, bomo priobčili proti običajni nagradi, ako letos ne, pa prihodnje leto. Nagrade za najboljše pesem nismo mogli prisoditi nikomur, če-

prav smo imeli precej veliko izbiro. Odbor »Mladinske Matic« si pridržuje pravico, da sme tudi nenagradjene spise in pesmi porabiti za svoje publikacije, in sicer proti običajni nagradi, vse drugo pa, kar je neporabnega, ostane avtorjem na razpolago.

— Hiperkorektnost pri oddaji upraviteljskih mest. Na »Črni deski« priobčujemo slučaje, v katerih se ne postopa popolnoma pravilno. Ugotovili pa smo celo slučaje, kjer se je celo preveč objektivno postopalo. Tako se je v nekem slučaju za dodelitev upraviteljskega mesta upoštevala celo starost žene!

— Prekmurje je srečna pokrajina Jugoslavije, v kateri so rimokatoliške, evangelijske, izraelske občinske in državne osnovne šole. V teku 10-letnega obstoja Jugoslavije pa še ni prišla do take moči, da bi poskrbela za to, da bi imele vse šole Prekmurja napise in državne zastave. Še vedno se najde kak šolski stolec (krajni šolski odbor), ki se posmejuje zahtevi po napisu ali nabavi šolske državne zastave. Ni li sramota za državo, da najde tujec ob avstrijski ali madžarski meji leta 1928. jugoslovensko osnovno šolo v Prekmurju še vedno brez napisa ali pa ob državnem prazniku brez državne zastave?

— Prekmurske državne šole so sploh nekakšne žoge, ki se jih meče z ozirom na preskrbo vzdrževalnih sredstev zdaj sem zdaj tja. — Po ministrski uredbi od 2. maja 1927 bi morale vse prekmurske državne šole prevzeti v oskrbo občine, med tem ko je skrbela prej za gmotna sredstva, če tudi po mačehovsko, država. Strašna sila je bila na podlagi omenjene uredbe za proračune leta 1927. in leta 1928., za vsako leto posebej, in sicer v trojnikih. Ko se je temu ustreglo, je spoznala šole gospoda pri zeleni mizi, da mora biti ta proračunski znesek zapisan ravno tukaj, oni ravno tam itd. in so nam predpisali proračune v natanko določeni tiskovini. Ko se je tudi temu ustreglo, je razglasil oblastni šolski odbor mariborske oblasti, da so predloženi proračuni brezpredmetni, ker bo še nadalje skrbela država za prekmurske državne šole. Na podlagi tega razglasa niso občine dale proračunskih zneskov za šole v svoje proračune. — Sedaj pa pride najlepše. Državne dotacije so bile navadno pičle. Letos pa se je poslalo tem šolam šele v zadnjih dneh (koncem marca) proračunskega leta končne zneske, ki pa daleč zaostajajo za obljubljenimi zneski. Obračun (do 25. marca 1928) ne sme izkazati primanjkljaja, ker se isti ne prizna?!? Ker se je moral pometati, kuriti itd., itd., se vpraša, kdo naj plača zneske, ki presegajo nakazano vsoto?!? Sedaj smo postali po bridkih izkušnjah že toliko pametni, da iz svojega vnaprej nič ne plačamo za šolo. Vsled tega služkinje odpovedujejo in šole se vsled nesnage zapirajo, ker šolski odbori, ki se jim je na zgoraj opisani način preprečilo skrbeti za sredstva šol v prid, ne puste, da bi šole čistili učenci, kar bi bilo itak protipostavno. Čast komur čast!

— Pravila za zrelostni izpit na učiteljskih. Ministrstvo prosvete sporoča s posebnim odlokom, da se izdeluje v ministrstvu projekt zakona o učiteljskih šolah, ki bo vseboval tudi nova pravila o učiteljskem zrelostnem izpitu. Dokler ta pravila ne bodo gotova, se vrše zrelostni izpiti po predpisih, po katerih so se na posameznih zavodih vršili dosedaj.

— V spomin pokojnega Janka Škrbince. Tožno je zapel mrtvaški zvon iz lin višnje gorskega stolpa. Kdo je zopet padel pod koso krute bele žene? »Gospod nadučitelj Škrbine so umrli,« so ljudje hipoma raznesli žalostno novico. »Vsi dobri ljudje nas zapuščajo,« se je izrazila priletna žena, nekdanja pokojnikova učenka. Kdo je bil pokojnik? V Stranjah pod Kamniškimi planinami je bil pred 85 leti položen v zibelko iz rok njegove dobre matere. S krivcem za klobukom, kot je gorenjska navada, je hodil v šolo v Stranjah in Kamniku. Po končani osnovni šoli pa si je izbral težko pot šolnika. Devetnajst let se mu je razcvetela pomlad, ko je poln idealov odkorakal v Kranjsko goro, na prvo službeno mesto. Posebno je naš Janko globoko okusil razočaranje, ko je dobil v Kranjsko goro pomembni dekret takratne dobe z značilnim uvodom: »Man findet des Amtes, Sie in Höflein als Lehrer, Organist und Messner zu ernennen.« Te tri trpke besede je Janko premišljeval, ko se je podal na novo službeno mesto v Predvor. Mi pač ne moremo pojmiti, kaj je pokojni v tisti dobi pretrpel, ko je moral opravljati kar tri službe. K temu so se še pridružile šikane domačih gospodov in takratnih nadzornikov. A Janko je vzdržal, kar je vedel, da morajo tudi za učiteljstvo nastopiti boljši časi. Službena pot se je vila iz Preddvorja dalje preko Kamne gorice in Št. Vida pri Stični v Višnjo goro. Med tem so se razmere izboljšale in naš Janko je stopil na plan. Delal je v šoli in izven nje in pridobil obče spoštovanje domačega ljudstva. Odlikoval se je kot sadjar in vrtnar in marsikatero drevo bo še dolgo spominjalo ljudi na nadučitelja Škrbince. Bil je ustanovitelj gasilnega društva višnje gorskega in njega prvi načelnik. V litjskem okrajnem šolskem svetu pa je 25 let zastopal koristi učiteljstva. Tudi kot skladatelj se je udejstvoval in zložil več lepših pesmic. Leta 1911. je bil Janko upokojen. Kot upokojenec je ostal še nadalje v Višnji gori, kjer je leta 1923. praznoval tudi 80-letnico rojstva. Zopet se je odela Višnja gora v praznično obleko. Množica ljudstva se je zbrala okrog svojega učitelja in mu s hvaležnim srcem čestitala k izrednemu dogodku. Sedem občin pa ga je imenovalo svojim

častnim občanom. 35 let je učil v Višnji gori, 25 let je bil zastopnik v okrajnem šolskem svetu, 46 let je vodil cerkveni pevski zbor, 50 let je služboval kot učitelj, praznoval je 80-letnico rojstva in umrl kot 85-letni starček. To so številke, ki jih dočaka malo malo kdo. 2. aprila t. l. se je ljudska množica zopet zbrala. To pot pa je nepozabnega Janka spremlja na njegovi zadnji poti...

— Kje ste tov. maturantije iz l. 1918. v Mariboru? Bliža se čas naše desetletnice. Da naš jubilej slovesno proslavimo, prosim, da mi javijo svoje naslove sledečih tovarišic: Jurko M., Pecka J., Weiß U., Lang H., Sešerko, Brglez M. in C. Antolovič-Pečnik. Berta Menhart, učiteljica, Poljčane.

— Mariborski maturanti iz leta 1923. Ob času mature smo sklenili, da se snidemo vsaj kih pet let. Smatram za najboljše, da se snidemo še pred sklepom tekočega šolskega leta. Ugoden čas bi bile Binkošti. Pa o času in kraju naj odloča večina. Predloge pošljite na moj naslov. — A. Zivko, Poljčane.

— Slovenska Matica objavlja: Knjige izidejo še ta mesec. Kdor želi imeti vezane »Češko antologijo«, »Moja hoja na Triglav« in »Sv. Ivano«, naj to nemudoma javi ali po dopisnici ali ustno društveni pisarni. Vezava v platnice iz najfinejšega platna najmodernejše oblike s pozlačenim tiskom stane za člane 12 Din za vsako knjigo. Cankarjeva »Zgodovina likovne umetnosti« se bo vezala vsak del posebej, torej I. del šele prihodnje leto, ko izide zadnji (3.) snopič tega dela. Ker se je »Moje hoje na Triglav« tiskalo samo 2000 izvodov, a je število članov v zadnjem času nepričakovano hitro naraslo nad to število, prosimo tiste, ki morebiti to knjigo že imajo, da nam naznanijo, ali žele v zameno »Politično življenje Slovencev« ali »Večerno pesmarico« in »Pesmi o zlatolaskah« (te dve skupaj) ali pa katero drugo knjigo iz seznama knjižne zaloge, ki je članom na razpolago. Prijave članov za letošnje leto so še vedno mogoče, toda brez »Moje hoje na Triglav« v zameni s kako drugo knjigo.

— UPRAVA »ZVONČKA« išče 1. in 2. številko »Zvončka« letnika 1926/27. in 1927/28. proti odplačilu. Kdor ju lahko poseže — naj ju pošlje na upravo UJU — Ljubljana.

— Kdor nima še Ročnega kataloga za leto 1927/28., ki stane le 16 Din in ki vsebuje vsestranska navodila, naj si ga takoj naroči v UČIT. TISKARNI, ker je v zalogi prav pičlo število izvodov. Ne zamudite prilike za nakup najcenejše knjižice, ki je že marsikoga obvarovala s svojimi nasveti in navodili občutne škode.

— Prava kava je strup. Gorje tistemu, ki se prepriča o tem, kajti bolni živci zagrebujejo življenje. Zato pije previdni rajši ŽIKO, ki popolnoma nadomesti pravo kavo. Zahtevajte ŽIKO in kuhajte jo pravilno. Navodilo je na vsakem zavitku.

Naša omladina.

UČITELJSČNIKI IZ ALEKSINCA V LJUBLJANI.

V soboto so prispeli z večernim zagrebškim vlakom v Ljubljano učiteljsčniki in učiteljsčnice iz Aleksinca, ki jih vodi prof. Vasilije A. Pejhelj. Na kolodvoru so jih pričakovali zastopnik ljubljanskega župana g. mag. ravnatelj Šibenik, direktorja obeh učiteljskih gg. Dokler in dr. Orel, prof. Lenarčič ter mnogo gojencev in gojenk obeh ljubljanskih učiteljskih, v imenu katerih je došlo goste prav pristržno pozdravil učiteljsčnik Bučar. Iz kolodvorja so odšli v Akademski kolegij, kjer jih je gostoljubno sprejel g. ravnatelj Jeran. — V nedeljo so si v spremstvu svojih ljubljanskih tovarišev in tovarišic gledali mestne zanimivosti ter prisostvovali popoldanski operni predstavi, v ponedeljek pa so odpotovali na Bled in v Vintgar, odkoder so se vrnili zvečer nazaj v Ljubljano in takoj nato nadaljevali svojo pot preko Beograda v Aleksinac. Kljub slabemu vremenu so se navzili naših prirodnih krasot. Pri slovesu na ljubljanskem kolodvoru je imel na zbrane učiteljsčnike prof. Sokolov iz Aleksinca navdušen patrijotičen govor, v katerem je posebno naglašal pomen znanstvenih ekskurzij za medsebojno spoznavanje, kajti edino na ta način bomo lahko ustvarili skupno jugoslovensko kulturo.

Železnato vino

lekarnarja dr. G. Piccoli-ja v Ljubljani krepča oslabele, malokrvne, odrasle in otroke. — Naročila točno po povzetju.

Nogavice, rokavice, damsko in moško perilo, kravate, čepice, bluze, damske obleke, torbice i. t. d. kupite najceneje pri ŠTERK, nasled.

MILOŠ KARNIČNIK
LJUBLJANA, Stari trg šte. 18.

Tudi oni, ki pobirate na obroke, pošljite naročilnice za Mladinsko Matico. Ostali denar nakažete pozneje!

Mladinska Matica.

Pri »Mladinski Matici« se je pokazalo, kaj zmora slovensko učiteljstvo, ako je edino ter se ogreje za neko misel. Se pred rokom 15. aprila je zbrala okrog polovico naročnikov, ki so potrebni, da se ustanova oživi. To število samo še ni tako visoko, učinkovitejša dejstva pa je, da smo zbrali v nekaj mesecih propagande za »Mladinsko Matico« okrog 50.000 dinarjev. Ta vsota se je zbrala večinoma med mladino osnovnih šol. Ne pretiravamo, če trdimo, da ta vsota govori. Vsa skepsa, vse kritikastrstvo, ki se srečuje tu pa tam in ki ni pogosto nič drugega kot krinka, za katero se zateka brezdelna udobnost, vsa zla volja, ki včasih nasprotuje samo zaradi nasprotovanja, vse to ni zadržalo večine učiteljstva pri njegovem pozitivnem kulturnem delu. Večina učiteljstva se zaveda svojih nalog in napravi s požrtvovalnostjo vse, kar smatra za pravo. Pri akciji za »Mladinsko Matico« imamo dokaz, da je naše delo močnejše kot skepsa in zla volja, dokaz, da se morata skepsa in zla volja umikati pred aktivnostjo in vztrajnostjo.

Doslej je pripravljenih četrtna šol. Četrtna je torej izvršila svoje delo že pred doletenim rokom. Odstotki naročnikov v teh šolah zelo divergirajo. Ponekod so izredno visoki in nepričakovani, drugod naravnost obtoževalni. Imamo šole, ki so zmogle komaj po par odstotkov. To je dokaz, da ni bilo volje. Ako bi take šole prevladovala, bi danes že ne bilo več govora o »Mladinski Matici«. Mislimo, da se tudi po takih šolah da rezultat še popraviti, kar bi bilo zelo želeli radi mladine same. Knjige, ki jih bo Matica izdala, bodo daleč presegale oni mali denar zanje. Zato bi moral vsak učitelj gledati, da jih dobi čim več otrok v roke. Kaj naj učiteljstvo priporoča, če ne dobre knjige?

Torej še enkrat: kjer se za »Mladinsko Matico« še ni dovolj storilo, naj se stori vsaj sedaj v zadnjem trenutku! Razlika med posrednimi šolami je tako velika, da govori o smislu učiteljstva, o delu za napredek in o — indiferentnosti za vsakršno kulturno stremenje.

Poverjenike pa ponovno prosimo, da nam v najkrajšem času pošljejo naročnike, ker jih odbor nujno potrebuje pred pričetkom tiskanja knjig.

POZOR GDČ. IN GOSPE UČITELJICE,

ki se želite izobraziti za lastno izdelavo garderobe. Poslužujte se krojnih tečajev, ki se vršijo mesečno v Ljubljani, ki pa jih tudi lahko napravite potem korespondence, da se izobrazite popolnoma v lastni izdelavi oblek. Cenjenim učiteljskim krogom znižan honorar. Izdelovanje krojev po meri. Zasebno krojno učilišče, Stari trg štev. 19, Ljubljana, Telefon 2477.

Učiteljski pravnik.

—Š. Pojasnilo o nadurah in o nagradi za iste. Na dopis tov. Planerja v 33. štev. »Učit. Tov.« je prejel šolsko upravni odsek v Mariboru večje število poročil glede poučevanja nadur. Nekatera poročila seveda samo obveščajo, da so tovariši(ice) morali poučevati nadure, za katere pa niso prejeli nagrad. Taka poročila so nepopolna, ker ne navajajo niti časa, niti števila nadur. Vsem prizadetim v pojasnilo: 1. Kar se tiče prevelike zahteve o pouku, leži vzrok v napačnem tolmačenju odlokov vel. župana v Mariboru P. br. 290/1 z dne 16. januarja 1926 in P. br. 290/2 z dne 23. septembra 1927, ker so nekateri zamenjali »menjalni pouk« s »poldnevni poukom«. Tozadevno se bo skušalo, da prejmejo upraviteljska nova odlok v pojasnilo. 2. Glede nadur so v veljavi še stari zakoni. Po teh so obvezne ure; za učitelja 30 ur, za učiteljice, ki poučujejo ženska ročna dela pa 25 ur tedensko. Po istih predpisih se še tudi nagradé ure, in sicer po 0,25 Din, reci dvajset pet para od ure. 3. Kdor reflektira na honorar za nadure, naj napravi vlogo, kakor store to kahtetije oziroma učiteljice ženskih ročnih del. Plačilo pa je zavistno od partije 55., kadar bo odprtjen za isto kredit.

—Š. Čl. 105., 133. odst. 7. in s tem v zvezi odst. 4. čl. 4. urad. zakona. Po čl. 105. urad. zak. mora premeščeni državni uslužbenec nastopiti novo službo najkasneje (ni rečeno, da ne sme prej) v 5 dneh (v istem kraju v 24 urah) od dne razrešitve na prejšnjem službenem mestu. Ta rok sme iz utemeljenih razlogov podaljšati le ona oblast, ki je izdala odlok o premestitvi. Ali je opravičen premeščeni učitelj(ica) nastopiti novo službo kasneje kakor v 5 dneh (24 urah), če slede dnevu razrešitve šole prosti dnevi (počitnice)? Ne! Vsak je dolžan nastopiti novo službo v roku, ki ga določa zakon, če se hoče izogniti posledicam odst. 4., čl. 4. v zvezi z 7. odst. čl. 133., ali vsaj disciplinskemu postopanju (Glej »Roč. katalog« 1927/28., str. 37.). Z ozirom na težke posledice iz čl. 133. in 4. urad. zakona opozarjamo tovariše(ice), naj se strogo ravna po predpisih zakona. Obenem opozarjamo tudi na dejstvo, da ne sme državni uslužbenec zapustiti samovoljno svoje službe — t. j. službe mora biti prej razrešen.

Naporno duševno delo ubijal
Varujte zato živce!
Pijte rženo žitno kavo

ŽIKO.

Modne pletenine Moderni kostumi in kompleti po meri iz kaha volne.
MODNA TRGOVINA IN STROJNO PLETILSTVO
FR. M. ROZMAN, Ljubljana, Židovska ul. 7.

Največja izbira krasnih bluz in otroških oblek
KRIŠTOFIČ - BUČAR, LJUBLJANA, Stari trg.

Naša gospodarska organizacija.

REDNI OBČNI ZBOR

DRUŠTVA ZA ZGRADBO UČITELJSKEGA KONVIKTA V LJUBLJANI

se vrši po čl. 16. društvenih pravil 5. maja 1928 ob 8. uri, v slučaju nesklepnosti ob 9. uri

V LJUBLJANSKEM MESTNEM DOMU.

Dnevni red:

1. Poročilo upravnega in nadzorstvenega odbora.

2. Predlog obeh odborov za društveno likvidacijo in ustanovitev zadruga z istim — razširjenim namenom.

Čl. 22. društvenih pravil določa: »Društvo se razide, če je navzočih na tozadevnem običnem zboru vsaj 2/3 vseh pravih članov, ki glasujejo z 2/3 večino za razpust. Za držani glasujejo pismeno.« Izjave, ki smo jih v ta namen dostavili, naj se pravočasno vrnejo društvenemu predsedniku.

Po običnem zboru se vrši ustanovni občni zbor Učiteljskega doma v Ljubljani, reg. za druge z o. z.

Cerkije, 9. aprila 1928.

Društvo za zgradbo Učiteljskega konvikta v Ljubljani.

Josip Lapajne,
predsednik.

Arrigler,
tajnik.

Samoizobraževalna akcija Pov. UJU.

— IZOBRAŽEVALNI KROŽEK ST. VID-VIŠNJA GORA ima dne 22. t. m. v nedeljo popoldne ob 2. uri svoj redni sestanek v Višnji gori pri Skufci (Vaupetu). Razdelitev drugega zvezka. — K obilni udeležbi vabi sklicateljica.

—oio Delo po krožkih:

248. Borovnica: IV. 11. februarja. Od 17 članov 13. Poročilo o sestanku za delovno šolo. Politični liberalizem.

249. Borovnica: V. 24. marca. Od 17 članov 7. Rekapitulacija poglavij iz prve brošure. Natančneje o gospodarskem liberalizmu. O kmetijski delovni šoli. Prihodnji sestanek 21. aprila.

250. Radovljica: VIII. 23. februarja. Od 10 članov 8. Kulturni in gospodarski liberalizem. Prihodnji sestanek 29. marca.

251. Radovljica: IX. 29. marca. Od 10 članov 5. Gospodarski liberalizem. O berlinskem mednarodnem uč. kongresu. O Slov. šolski Matici. Gospodinska ženska društva na Nemškem. Prihodnji sestanek ?

252. Sv. Trojica v Slov. gorah: II. 23. februarja. Od 14 članov 8. Debata o referatu tov. Vranca na uč. zborovanju, 5. in 1. poglavje iz 1. brošure. Prihodnji sestanek 20. aprila.

253. Domžale: IV. 1. marca. Od 34 članov 6. Razne stanovske zadeve. Prihodnji sestanek v maju.

254. Teharje: IV. 31. marca. Od 13 članov 6. 1.—5. poglavje iz »Družboslovja«. Prihodnji sestanek 20. aprila.

255. Studenec: II. 31. marca. Od 21 članov 19. Praktično knjigovestvo. Prihodnji sestanek 5. maja s istim vzporedom.

256. Ribnica: III. 1. aprila. Od 23 članov 15. Prvo poglavje iz 1. brošure. O delovni šoli. Prihodnji sestanek ?

257. Zalog: V. 3. aprila. Od 32 članov 11. Rekapitulacija prve brošure, poročal predsednik »Oio«. Prihodnji sestanek 3. maja.

258. Vransko: IV. 31. marca. Od 16 članov 4. O delovni šoli. Prihodnji sestanek ?

259. Sv. Rupert v Slov. gorah: II. 29. marca. Od 10 članov 6. Grögl »Pomen dneva v pouku«. Prihodnji sestanek ?

260. Sv. Jurij ob Ščavnici: III. 22. marca. Od 20 članov 11. Tov. Stublova o nazornem nauku, po Kimlu. Prihodnji sestanek 13. aprila.

261. Žužemberk: IV. 1. aprila. Od 28 članov 13. O delovni šoli. — Nekaj misli o življenju kmetijskega človeka. Prihodnji sestanek 13. aprila.

262. Črnomelj: III. 19. februarja. Od 29 članov ? O delovni šoli.

263. Črnomelj: IV. 25. marca. Od 29 članov 6. Šolsko uradno poslovanje, o zamudah itd. Prihodnji sestanek 6. maja.

264. Arčiče: III. 3. marca. Od 15 članov ? Vsled slabega vremena prepisala udeležba za vršitev sestanka. Prihodnji sestanek v aprilu.

265. Slov. Bistrica: II. 29. marca. Od 19 članov 9. Gospodarski liberalizem. Prihodnji sestanek ?

266. Vel. Lašče: IV. 25. marca. Od 11 članov 4. Razne organizacijske zadeve. Prihodnji sestanek v Dobropoljah 29. aprila.

Najugodnejši nakup

oblačil lastnega izdelka nudi

tvrdka J. Rojina, Ljubljana

Pojdite v planine

in na smuk. Ne hodite pa brez pristnih Brajerjevih smuških čevljev ali pa brez pristnih Brajerjevih »gozarjev«!
J. BRAJER, Ljubljana, Breg štev. 1.

Miroslava Leitgeb, Ljubljana, Jurčičev trg 3
Izdelovanje ročnih in strojnih vezenin. Predtiskarija — Zaloge DMC in vseh potrebščin za vezenje. —

Ferijalni Savez učiteljstva.

—f XI. ferijalno zborovanje v Celju dne 4. t. m. Zborovanje je otvoril glavni uč. pov. tov. Mrovlje in uvodoma poročal o organizaciji F. S. z ozirom na učiteljstvo. V glavnem pa je bil razgovor glede našega projektiranega letovanja v Dalmaciji. Priglasenih je do 1. aprila okrog 70 tovarišev(ice), v največjem številu prednjači Slovenija, Vojvodina in Srbija. Iz Hrvatske še ni prijav.

Na zborovanju je bilo v principu sklenjeno, da po možnosti uresničimo kulturni program na Bolu in ta naloga se je poverila tročlanskemu odseku, ki ga tvorijo tov. Mrovlje, Adamič in Razinger z nalogo, da že sedaj pripravi vse potrebno. V pripravi je sledeče: petje narodnih pesmi, orkester in kvartet (v prvi vrsti za sodelovanje pri plesnih prireditvah) in uprizoritev narodnih iger. Na Bolu bomo uredili tudi domačo lekarno.

V drugih počitnicah leta 1929, bomo skušali realizirati poleg sedanjega letovanja tudi potovanje slovenskega dela učiteljstva F. S. v Bolgarijo, ki bi bilo velikega pomena za zblizanje z bolgarskimi tovariši!

Kolonija bo otvorena okrog 10. julija do 10. avgusta. Letovanje prvih 15 dni do 25. julija. Ako bi kdo želel podaljšati letovanje, po 1. juliju, ne garantiramo za mesto. Kdor se je prijavil za 15 dni in želi ta rok podaljšati, naj javi čimprej.

Vožnja stane do Bole okrog 200 Din, in sicer do Karlovca z osebnim, iz Karlovca do Splita pa z brzovlakom. Povratek je lahko preko Sušaka. V interesu nas vseh (posebni voz) je, da se točno držimo skupnega odhoda, ki bo javljen v vseh učiteljskih listih naše države in v dnevniki; isto vsebina prtljage. Kdor ne bi do 1. maja prejel pomotoma čeka, naj takoj javi.

Po živahnem detajlnem razgovoru je tov. Mrovlje zaključil zborovanje.

Vsem priglasencem!

Po sklepu XI. ferijalnega zborovanja v Celju se podpisani obračamo do vseh, ki bi hoteli sodelovati pri izvedbi kulturnega programa na Bolu. Petje slovenskih narodnih pesmi: Tovariši(ice), ki lahko preskrbite note itd., naj pošljejo svoje želje in predloge tov. Adamiču Netku, Toplice pri Zagorju; isto tudi glede komadov in not za orkester. Vse one, ki imajo kak instrument naprosimo, da ga poneso s seboj na Bol, vrsto instrumenta pa javijo tov. Adamiču.

Upriporitev narodnih iger (»Veriga«, »Razvaline življenja«, »Mati« itd.) Tovariši(ice), ki so že igrali kako vlogo in mogoče preskrbite prepis iger v več izvodih, naj to sporoče skupno z njihovimi predlogi tovarišu Mrovljetu, Jesenice.

Obračamo se do vseh tovarišev(ice), ki umevajo važnost tega pokreta, da nam zvesto stoji ob strani in da nam pomagajo.

Vse efektivne stroške povrnemo!
S ferijalnim pozdravom!

Za »Prosvetni odsek F. S.«:

Adamič Netko s. r. Mrovlje Slavko s. r.
Razinger Valo s. r.

M. Podkrajšek frizer za dame in gospode, Ljubljana
Sv. Petra cesta 12.

Damam z dežele je posebno priporočljivo trajno kodranje in vodna ondulacija. Separirani oddelek za specialno barvanje las v vseh niansah, kakor tudi za izvrševanje vseh lasnih del se priporoča.

Stanovska organizacija UJU

Iz Poverjenišstva UJU — Ljubljana.

OKROŽNICA.

Vsa okrajna učiteljska društva pozivamo tem potom, da javijo najkasneje do 15. junija t. l. delegate za pokrajinsko in državno skupščino. Vsako društvo zastopa predsednik ali njegov namestnik in za vsakih začeti 50 članov po en delegat. Vsakemu delegatu izvolite tudi namestnika!

UJU — poverjenišтво Ljubljana,
dne 16. aprila 1928.

Andrej Skulj,
poverjenik.

Josip Kobal,
tajnik.

Vabila:

— SKUPNO ZBOROVANJE UČIT. DRUŠTEV ZA SREŽE: Ljubljana, Ljubljana-okolica, Kamnik, Kranj in Litija se vrši dne 5. majnika t. l. ob 9. uri v Mestnem domu v Ljubljani s sledečim dnevnim redom: 1. Naše gospodarske naloge in ustave. 2. Ustanovitev zadruga »Učiteljski dom«. 3. Sklepanje o zadružnih pravilih. 4. Volitev odbora in nadzorstva. 5. Delovna šola — po šolski praksi — ref. Zagar Stanko. Ona društva ljubljanske oblasti, ki se skupnega zborovanja ne udeležijo, se naproša, da pošljejo na skupno zborovanje po enega ali dva zastopnika. — Petrovec Tomo, Kamnik. Lapajne Josip, Kranj. Mlekuž Vekoslav, Ljubljana. Macarol Josip, Ljubljana-okolica.

— NOVOMEŠKO UČITELJSKO DRUŠTVO bo zborovalo v soboto, dne 12. maja 1928 ob 10. uri dopoldne skupno z bratskim

belokranjskim, jastrebarskim in karlovškim učiteljskim društvom v Ozlju. Člani novomeškega učiteljskega društva se bodo odpravili s prvim jutranjim vlakom, ki odhaja iz Novega mesta ob 5.01. Članstvo se opozarja, da se vlak formira v Novem mestu! Za kosilo se naj udeleženci prijavijo najkasneje do 3. maja 1928 tajniku novomeškega učiteljskega društva. Z ozirom na velevažnost takih skupnih zborovanj z brati onstran Kulpe, kot tudi z ozirom na izbrani program ter naravno krasoto kraja, pričakuje odbor, da se bo članstvo še mnogo častneje odzvalo vabilu kot lansko leto v Metliki.

— CELJSKO UČITELJSKO DRUŠTVO bo zborovalo v soboto 5. maja na osnovni šoli v Vojniku. Na dnevnem redu je predavanje pov. tov. And. Skulja: »O bistvu šolskih vrtov«. Iznesel pa nam bo tudi poročilo o aktualnih vprašanjih naše organizacije. Po skupnem obedu (cena 20 Din) pri Vrečarju bodo izletli k Devici Mariji, v tvornico za papir in k višjemu sadj. nadz. Goricanu v Višnjo vas. Udeležence obeda prijavite šol. upravitelju tov. Jankoviču v Vojniku. Iz Celja bo vozil jutraj ob 8. uri mariborski avtomobil učitelje izletnike v Vojnik, isto tako proti večeru nazaj k vlakom. Izlet se vrši ob vsakem vremenu. Pričakujemo sicer polnoštevilne udeležbe, vendar naj šol. upravitelji tiste, ki bi zborovanja ne posetili, prijavijo radi evidence sreskemu šolskemu nadzorniku. — Učiteljsko društvo za celjski okraj. — J. Gosak.

— LJUBLJANSKO UČITELJSKO DRUŠTVO bo zborovalo v četrtek, dne 19. t. m. ob 7. uri zvečer v risalnici šentjakobske šole. Ker je na dnevnem redu volitev delegatov za pokrajinsko skupščino, je polnoštevilna udeležba nujno potrebna.

— UČIT. DRUŠTVO ZA OKRAJ SLOV. VENJGRADEČ zboruje v soboto, dne 28. aprila 1928 ob 9. uri v Slovenjgradcu. Poleg običajnih točk je na dnevnem redu: a) Poročilo o seji širjega soseta UJU poverjeništvu Ljubljana. b) O telovadbi; poročila in praktično izvaja strokovni učitelj tov. Ivan Lavrenčič. Posebna vabila se ne bodo pošiljala. Udeležba obvezna. — Predsednik.

Poročila:

+ NOVOMEŠKO UČITELJSKO DRUŠTVO je zborovalo v soboto 10. marca 1928 v Novem mestu.

Statistika: Od 110 članov navzočih 57. Situacijsko poročilo: Tov. predsednik otvori zborovanje, pozdravi navzoče ter se spomni umrlega tov. Kutnarja. Zborovalci so s parminutnim molkom počastili njegov spomin.

Sklepi in predlogi:

a) Glede »Mladinske Matic« se bo agitiralo; tov. Smolikova je prevzela funkcijo stalnega poročevalca.

b) Za odovelo gospo Koharovič, so progo umrlega tov. Koharoviča (Jastr. učit. dr.) se je nabralo 130 Din.

c) Za bolno tov. M. Potočnikovo so se na poziv tov. A. Ahačičeve pobirali prispevki. Pov. UJU se je odposlala vloga; da ji isto izposluje polovično pristojbino na Golniku.

č) Prispevke za tov. Möderndorferja je učiteljstvo odklonilo, zavzema pa stališče, naj Pov. UJU stori potrebne korake ter pripori zavednemu stanovskemu tovarišu primerno službo.

d) Pov. UJU so se odposlali še sledeči predlogi:

1. Predlog tov. Hočevarja, da veliki župan izda krajnim šolskim odborom nalog, da se naroči prekristna knjiga »Izbior sadja«.

2. Predlog tov. Grada in Puglja o nameščanju učiteljstva.

3. Predlog tov. Grada o draginjskih dokladah poročenih učiteljic z učitelji oziroma državnimi uradniki.

4. Predlog tov. Puglja o draginjskih dokladah podeželskega učiteljstva.

Samoizobrazba: Tov. Jankovič je podal pregledno poročilo o delovanju krožkov. Žužemberški krožek se je sestel trikrat, topliški in novomeški po dvakrat, za trebanjski krožek pa je prevzel nalogo, da bo začel delovati, tov. Obrekar.

Reforma šole: »O delovni šoli« je održal zanimiv referat tov. B. Grad. Debata je bila zelo živahna.

Izvenšolsko delo: Tov. predsednik je poročal, da bo zvečer ustanovni občni zbor »Jadranske Straže« v Novem mestu. Učiteljstvo naproša, da se z vso vno posveti tej narodno-obrambni organizaciji.

Slučajnosti: Tov. Žukovec je zborovalcem toplo priporočal »Slovensko Matico« in pobiral članarino. Prihodnje zborovanje se objavi v »Učit. Tovarišu«. — Tajnik.

+ KRŠKO UČITELJSKO DRUŠTVO je zborovalo dne 3. marca t. l. v Radečah pri Zidanem mostu.

I. Situacijsko poročilo: a) Število učiteljstva v srežu 154; b) število članstva 142; c) število navzočih 36.

II. Samoizobrazba. Osnovanih osem krožkov. Prečitajo se zapisniki krožkovih sestankov.

III. Šolska reforma. Debaterji: Požar VI., Levstik Leop., Paljki Leop. in Petelin Albin. Povdarja se bolj samodelavnost pri pouku kot pa delovna šola.

Sklepi:

a) Odbor naj pozove za prihodnje zborovanje enega izmed tovarišev, ki se pečajo z delovno šolo, naj praktično pokaže delovanje v delovni šoli.

b) Trije tovariši si ogledajo delovno šolo pri tov. Bregantu na Blanci in o njej poročajo na prihodnjem zborovanju.

IV. Izvenšolsko delo: Prečita se dopis glede izvenšolskega dela.

V. Slučajnosti: Vršile so se volitve: Predsednik J. Vanič, upravitelj, Krško; odbor: 1. Krakar Lado, učitelj, Rača; 2. Požar VI., upravitelj, Radeče; 3. Omerza Zdravko, učitelj, Kostanjevica; 4. Paljk Leopold, upravitelj, Leskovec; 5. Vidmar Slava, učiteljica, Krško; 6. Uršič Anton, upravitelj, Trebelj; 7. Herbst Pavel, upravitelj, Mokronog; 8. Levstik Vlastimila, učiteljica, Krško; 9. Lomšek Antonin, upravitelj, Buševca vas; 10. Šilovinc Pavel, učitelj, Krško; namestniki: 1. Bauderk Angela, učiteljica, Leskovec; 2. Možina Boris, učitelj, Mokronog; 3. Markič Lojze, učitelj, St. Janž; 4. Petelin Albin, učitelj, Cerklje ob Krki; 5. Uršič Zora, učiteljica, Krško.

Delegati za pokrajinsko skupščino: 1. Paljk Leop., upravitelj, Leskovec; 2. Požar VI., upravitelj, Radeče; 3. Šilovinc Pavel, učitelj, Krško; namestniki: 1. Vanič-Zierer Pavla, učiteljica, Krško; 2. Božič Franciška, učiteljica, Radeče; 3. Vidmar Slava, učiteljica, Leskovec.

Tov. Petelin: referat o pevskem tečaju v Cerkljah.

Tov. Šilovinc: referat o Kosmosovih učilih.

LJUTOMERSKO UČITELJSKO DRUŠTVO je imelo svoj redni občni zbor dne 11. februarja 1918 v Gornji Radgoni.

I. Situacijsko poročilo: a) Število učiteljskega v okraju 100. b) Število članstva v okraju 86. c) Udeležencev pri običnem zboru 56.

1. Tov. predsednik Mavrič omenja nadalje, da tvori glavno točko dnevnega reda bilanca o delovanju našega društva v preteklem poslovnem letu. Naše društvo je glede delovanja gotovo precej agilno, samo udeležba članstva pri društvenih zborovanjih ni zadovoljiva. Očrta v kratkih potezih delovanje naše organizacije v vseh panogah.

2. Nato poda tov. Tratar svoj stvarno začrtan referat: Reorganizacija pravil UJU. Njegova resolucija se bo z osnutkom referata poslala poverjenstvu.

3. Glede okrožnice Ped. centrale v Mariboru se sprejme predlog tov. Tratarja, da naj postanejo posamezni krožki in v njih posojevanja znanstvenih knjig člani »Pedagoške centrale«. Ostalemu članstvu našega društva pa bodi dano na razpolago, ali pristopijo posamezno kot člani ali ne.

4. Ostali dopisi se vzamejo na znanje. Naloga o propagandi naročnikov »Mladinske Matic« v Ljubljani se poveri posameznim krožkom in članom.

5. Poročila društvenih funkcionarjev se vzamejo na znanje. Tov. nadzornik predlaga, da se da celokupnemu odboru absolutorij, kar se soglasno sprejme. Nato se zborovanje vsled pomenkov za izvolitev članov v odbor prekine.

6. Glasom pravil je bilo izvoljenih 6 odbornikov. Izvoljeni odbor se je konstituiral takole: 1. Predsednik: Mavrič Karel. 2. Podpredsednik: Ivanjšič Ljudevit. 3. Tajnica: Sterger Anica. 4. Blagajničarka: Brumen Marija. 5. Knjižničar: Zavrtnik Stanko. 6. Pevovodja: Pertl Kvirin. Članarina znaša za redne člane letno 160 Din. Za učiteljice, poročene z učitelji pa 55 Din.

II. Samoizobrazba: Tov. Tratar poroča o delovanju Oio našega društva. Njegova izvajanja so bila stvarna in globoko zamišljena.

III. Šolska reforma: Poroča tov. Žerjav. Tema »En dan v delovni šoli tov. Vrance v Studencih«. Predavatelj nas je seznanil s stremljenji sodobne pedagogike, osobito o načinu, kako se izvaja princip delovne šole v omenjenem razredu.

IV. Izvenšolsko delo. Referat tov. Čujnika se preloži na prihodnje zborovanje.

V. Slučajnosti. Prihodnje zborovanje se vrši v drugi polovici meseca aprila v Gornji Radgoni.

UČITELJSKO DRUŠTVO ZA MEŠTO MARIBOR IN BLIŽNJO OKOLICO je imelo svoj redni občni zbor dne 24. februarja t. l. v Mariboru na III. deški osnovni šoli.

Situacijsko poročilo: Pred otvoritvijo običnega zbora javi in pozdravi predsednik tov.

Skala novo priglase člane. Ugotavlja, da smo na zadnjih zborovanjih ponovno razpravljali o odsekih in krožkih ter izvršili primerne sklepe. Nekdo iz naših vrst pa je poslal mimo odbora netočno poročilo v Ljubljano. V stanovskem listu je izšel tozadeven članek, ki ni točen. K zadevi se oglasijo tov. Hren, Grčar, Alt, Vranc in Tomažič. Priporočila se članom naj bodo v svojih poročilih objektivni tako privatnim osebam kakor listu in naj se podpišejo, da ne bodo druge osebe trpele radi takih zapletov. Z ozirom na odmerjeni čas, se ne razpravlja več to pot o krožkih, ampak se zadeva prenese v rešitev novemu odboru.

Preide se k razpravi o dopisu »Pedagoške centrale«, ki ima 4. marca t. l. svoj občni zbor. O vprašanju korporativnega pristopa društva k »Pedagoški centrali«, se sklene, da društvo tega ne stori. Vsak član naj pristopi zase, a članarino naj pobirajo šolski upravitelji, kot je bilo doslej v navadi.

Z rešitvijo tega vprašanja se odloči, da društvo ne pošlje svojih delegatov na občni zbor, pač pa se priporoča zborovalcem, da se istega udeležijo vsi oni, ki so člani »Pedagoške centrale«, ker imajo na to pravico.

Vodi se še razgovor o »Mladinski Matici« in določi, da vsaka šola imenuje poverjenika, na kar otvori predsednik občni zbor.

Predsednik tov. Skala se omeji na konstatacijo, da se je društvo v preteklem, precej burnem letu zavedalo svojih dolžnosti in so bili društveni sklepi upoštevani tako na pokrajinski kakor glavni skupščini.

Iz tajniškega poročila je razvidno, da se je društvo bavilo s šolskimi, organizacijskimi, gmotnimi in kulturnimi vprašanji. Sprejelo je resolucijo o zopetni združitvi vsega učiteljskega Slovanije v enotno organizacijo, o našem gmotnem vprašanju, o programu dela za bodočnost. Sprožilo je misel o potrebi ustanovitve stanovske kulturne organizacije, so delovalo je pri reviziji pravil in razpravljalo o rešitvi vprašanja o stanovanju in kurjavi. V svrhu rešitve slednjega vprašanja je poslalo vlogo na krajevni šolski odbor, a poverjenstvo UJU v Ljubljani pa je pozvalo, da temu vprašanju posveti vso pozornost in stori izločene korake. Društvo šteje 118 članov. Tekom leta je imelo 8 zborovanj, izmed katerih se je vršilo eno v Rušah in je bilo združeno z izletom in ogledovanjem tovarne za dušik. Ravno toliko je bilo odborovih sej. Zborovanja so bila dobro obiskovana. Odsotni so bili le oni tovariši(ice) člani, ki so službeno zadržani v pisarnah uradov, vadnic ali meščanskih šol, ali so bili bolni. Povprečno se je udeleževalo zborovanj 75% do 80% članov, število pa se še poveča, če se odštejejo tovariši, ki se sploh ne morejo udeleževati zborovanj.

Blagajniško poročilo je podala poštvalna tov. Burnikova in pokazala stanje društvene blagajne.

K tajniškemu poročilu se oglasijo tov. Majcen, želeč pojasniti, zakaj se na sestanek šol. upraviteljev niso vabili tudi učitelji. Tov. predsednik mu pri slučajnostih da zadovoljiv odgovor.

Pregledovalca računov sta našla blagajno v najlepšem redu in predlagala absolutorij s priznanjem blagajničarki. Nato sta bili sprejeti obe poročili.

Občni zbor sklene, da ne prispeva za učiteljski pevski zbor. Članarina se zviša za 5 Din, ki so namenjeni kot enkratni prispevek za Izvršni odbor UJU v Beogradu. Društvo ostane še nadalje član uradniškega društva v Mariboru.

V odbor se soglasno z vzklikom izvolijo tovariši: Predsednik A. Skala, podpredsednik A. Alt, odborniki: A. Burnikova, F. Škofova, Cvetko, Rode, Tušak, Vomer in Vranc. Pregledovalca računov sta tov. Jos. Klemenčič in L. Petrič.

Šolska reforma in samoizobrazba: Društvo ni ustanovilo posebnega krožka, pač pa se za članstvo prireajo stalni sestanki, vsake 14 dni, ki jih vodi sreski nadzornik tov. Tomažič. Teh sestankov je bilo že 7 in so bili

vsakokrat zelo dobro posečeni. Povprečna udeležba se računa nad 50 članov. Obiskujejo jih tudi meščanskošolski učitelji, profesor učiteljske in nekateri okoliški tovariši. Na njih se razpravlja o vseh vprašanih notranje reforme šole.

Slučajnosti: Tov. predsednik pojasni tov. Majcenu, da je sklicalo sestanek upraviteljev poverjenstvo UJU na sklep širjega sosveta in da ta sestanek ni bil namenjen le za upravitelje, ampak tudi za učitelje. Tov. Alt opozori na plačilo članarine za uradniško »Samopomoč« in pojasni, kako je s posmrtnino. Določi se še, da se za diskusijo o brošurici »Liberalizem« skliče posebno zborovanje popoldne.

Sprejme se še predlog, da spomladi zboruje mariborsko učiteljsko društvo skupno s St. Lenartskim pri Sv. Lenartu. Dobro bi bilo, ko bi se tega zborovanja udeležili tudi tovariši z levega brega.

Nove knjige.

—k Zdravje mladine. Higijena doma in v šoli. Spisal dr. Mavricij Rus, mestni fizik. Z 18 podobami in 4 prilogami. Natisnila in založila Učiteljska tiskarna v Ljubljani. Str. 154. Cena 40 Din. — Dolgoletni in priznani šolski zdravnik dr. Rus, mestni fizik ljubljanski, je napisal knjigo, ki jo smemo spričo nje aktualnosti in poljudnega tona, s katerim so obdelana vsa vprašanja domače in šolske higijene, imenovati zlato knjigo zdravja naše mladine. Ako hočemo vzgajati zdrave in čile, za kruti življenjski boj sposobne sinove in hčere, moramo dobro vedeti, kaj otroku koristi in kaj mu škoduje, kaj moramo v raznih prilikah ukreniti za njegovo zdravje in — včasih je to še važnejše — kaj moramo opustiti. Vsaj glavna pravila, potrebna zaumno telesno vzgojo mladeži, naj bi bila znana slehernemu, zlasti staršem, posebno pa materam. Mnogo stori lahko tudi učitelj. On bodi zdravniku drugi pomočnik. Ni vprašanja v pogledu na higijeno doma in šole, ki bi ga ta knjiga ne obravnavala z jasno, odkrito in prepričevalno besedo. Tekst pojasnjuje slike, več jih je izvršenih v barvotisku, tako da knjiga tudi po svoji opremi in tehniški izvedbi odgovarja plemenitemu namenu. Knjigo, kakršne doslej še nismo imeli, ki je sad dela in študij zdravnika strokovnjaka, bi morala imeti vsaka hiša in vsaka šola. S to knjigo odvrnemo lahko mnogo zlo, ki izpodjeda in uničuje moralno in fizično zdravje naše mladine.

Ugodnost!

Damske galoše . . . 70 Din
Moške galoše . . . 75 Din
Damski snežni čevlji 100 Din
Moški snežni čevlji . 110 Din

ANTON KRISPER, Ljubljana
Mestni trg 26 * Stritarjeva ulica 3

„Pri Tičku na Gričku“

vedno
izborne pijače, dobra kuhinja.
Na vrtu lep prostor za balincanje.

Modni atelje

N. I. Bianchi
Ljubljana, Sv. Petra c. 44
izvršuje najmodernejšee
obleke za dame in gospode
po konkurenčnih cenah.

Pletilne stroje

vseh vrst na ročni in pletilni
pogon in strokovni pouk nudi

Fran Kos

Ljubljana, Židovska ulica št. 5.

HOTEL „ZAKA“ BLED

nudi šolskim izletnikom kosilo
od 8—15 Din, postelje od 8 do
10 Din. Čolni 2—3 Din na otok
in po jezeru. Penzije od 50
do 60 Din pred in po sezoni.

Priporoča se

Kati Korošec.

KROJAŠKI ATELJE

Fran Iglič
Ljubljana
Kolodvorska ulica št. 28

Pomladanske obleke

moderne, v krasni izvršitvi najlepših modernih
vzorcev boste najugodnejše kupili pri trvdki

Fran Lukič, Ljubljana, Stritarjeva ul.

Orožje

Brovnine, pištole za strašenje psov, samokrese, puške, zaloga
lovskih in ribiških potrebščin ter umetalni ogenj.

F. K. Kaiser, puškar

LJUBLJANA, Šelenburgova ulica 6.

A. Škedelj, Ljubljana, Stari trg 11a

priporoča po najnižjih cenah:

šolske in pisarniške potrebščine, razglednice
Na drobno! in papir. Na debelo!

Pelikan

Zaloga barv, tušev in radirk

GÜNTHER WAGNER, WIEN X./1.

Povsod na zalogi. Tiskovine na zahtevo.

Knjigarna, trgovina umetnine in muzikalij

Goričar & Leskovšek, Celje

priporoča svojo bogato zalogo slovenskih, hrvaških in
srbskih knjig, kakor za preskrbitev vseh kjerkoli izšlih
knjig slovenske književnosti.

Bogato izbiro vedno najnovejših modnih journalov in
znanstvenih revij.

Sprejemajo se naročila za vse tu- in inozemske lepo-
slovne, strokovne, znanstvene revije in modne jurnale.

Priporoča svojo bogato izbiro muzikalij kot klasične,
moderne in za pouk vseh instrumentov.

Nova knjiga!

Zdravje mladine.

HIGIJENA DOMA IN V ŠOLI

Spisal dr. MAVRICIJ RUŠ, mestni fizik.

Z 18 podobami in 4 prilogami.

Cena 40 Din, s poštnino 42 Din.

Neogibno potrebna knjiga za vsako šolo in vsako rodovino.

Maročila sprejema in izvršuje „Učiteljska knjigarna“ v Ljubljani.

Največja izbira

moških, ženskih in otroških čevljev doma-
čega izdelka in inozemskih svetovnih tovarn
se dobijo v trgovini

ŽIBERT

LJUBLJANA, PREŠERNOVA ULICA

Modni atelje Martin Pevec

Ljubljana, Šelenburgova ulica 4.

Izvršuje obleke vseh vrst. — V zalogi vedno pristno angleško
blago za obleke in modne hlače. — Delo solidno, cene nizke.
Cenji, odjemalcem dovoljeno po dogovoru do 3 kratno odplačilo.

Obnavljamo našo akcijo cene prodaje, s katero smo imeli v zimski seziji najpopolnejši uspeh. **Nudimo Vam; 3 m modernega blaga za damske plašče s 1a podlogo po** **bajno nizki ceni Din 396—**

in to na šestmesečne obroke.

Oblačilnica „ILIRIJA“, Ljubljana, Mestni trg šte. 17, I. nadstropje. ☒ Telefon šte. 2825.

Fabiani & Jurjovec

Ljubljana, Stritarjeva ulica 5.

Nudimo veliko izbiro angleškega in češkega blaga za gospode in dame. - Vedno novosti za plašče. - Posteljno perilo kakor damast-gradl, belo in rjavo blago za rjuhe v poljubnih širjavah, posteljne odeje, zastore, preproge i. t. d.

Žima, perje, puh, kapok od najceneje do najbolj vrste.

Daje tudi na obroke.

Točna postrežba ter solidne cene!

Manufakturo NA OBROKE

nudi cenj. učiteljstvu ter izdeluje obleke po meri za gospode in dame

M. BAN nasl. **PREVORŠEK**
LJUBLJANA, Resljeva cesta 7

Hotel TRATNIK
Ljubljana, Sv. Petra cesta 25
priporoča lepe zračne sobe.

★
L. MIKUŠ
LJUBLJANA
MESTNI TRG št. 15

DEŽNIKI
Na malo. Na veliko.
Ustanovljeno leta 1839.
Telefon šte. 2299

Priporočamo tvrdke, ki inserirajo v našem glasilu!

Najcenejše in najmodernejšše
damsko perilo vseh vrst iz trpežnega blaga in lepe izdelave po konkurenčnih cenah si nabavite v spec. trgovini damskega perila
Amalijske Zorčič, Ljubljana, Kongresni trg 3.

A. NOVAK:

RISANJE

s podrobnim učnim načrtom in navodilom za prvih osem šol. let

Cena proti takojšnjemu plačilu
znižana na **250 dinarjev**

Naročila na „Učiteljsko tiskarno“
v Ljubljani, Frančiškanska ulica št. 6

Najboljše in zelo trpežno blago

za moške in ženske obleke, sukno, hlačevino, volneno blago, plavino, cefir, platno, robce, nogavice, gotovo obleko in perilo kupite najceneje le v veletrgovini

I. N. ŠOŠTARIČ, MARIBOR

Aleksandrova cesta šte. 13.

Vaša obleka bode izgledala

zopet kakor nova, ako jo pustite kemično čistiti v

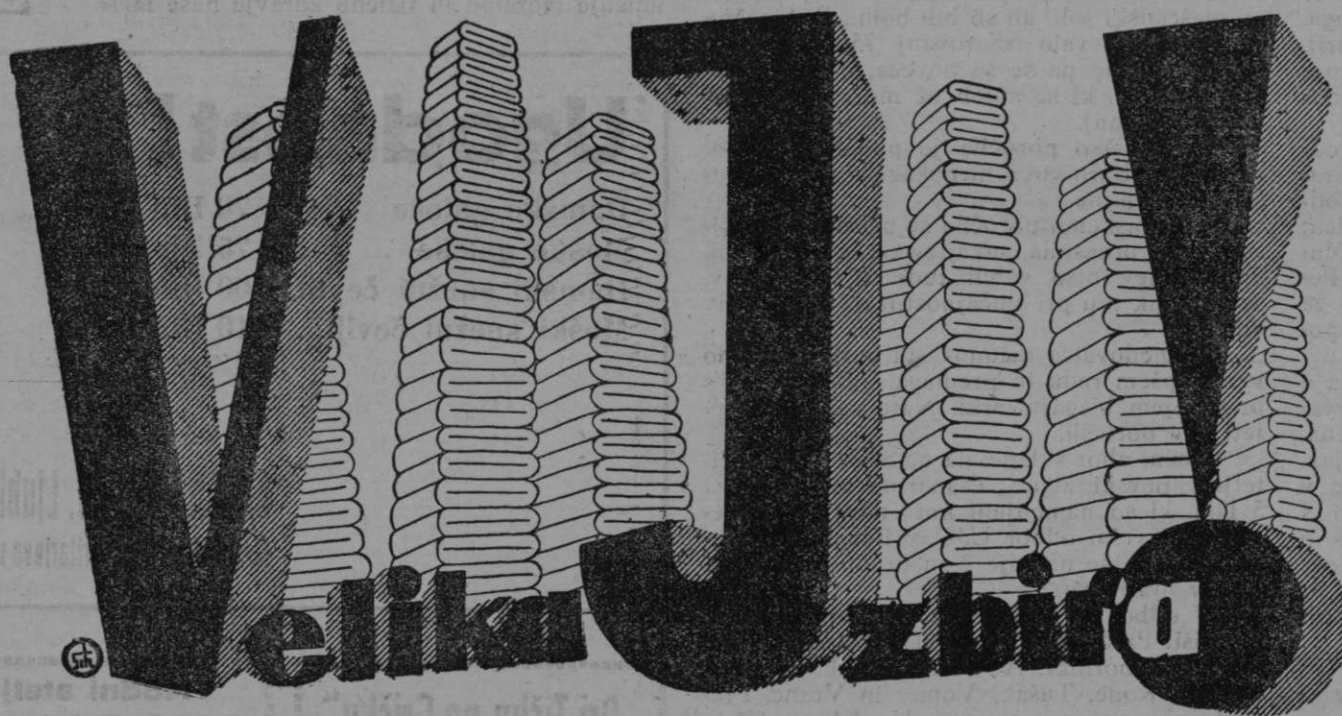
tovarni JOS. REICH

Tovarna: Poljanski nasip 4—6 Ljubljana.

Podružnica: Šelenburgova ulica 3.

Plisiranje v najmodernejših vzorcih tekom 24 ur.

Barvanje oblek v različnih barvah.

različnega platna in šifonov iz domačih tovarn, kakor tudi svetovno znane znamke „Schroll“

A. & E. SKABERNE - LJUBLJANA

MESTNI TRG šte. 10

Ugodne cene!

Na željo vzerci!

Vsem šolskim vodstvom
priporočamo

majski izlet na Bled

CENE:

Kosilo:

1. vrsta: juha, pečenka, dve prikuhi, močnata jed . 16 Din
2. vrsta: juha, govedina z dvema prikuhami . . . 10 Din
3. vrsta: juha, praženi krompir in solata . . . 4 Din

Večerja:

1. vrsta: pečenka s prikuho, močnata jed in dessert 12 Din
2. vrsta: rižota s solato ali guljaš s krompirjem . 6 Din

Južina ali zajterk:

- Kava, čaj ali mleko z dvema kruhom 3 Din

Okrepčila:

- Malinovec ali limonada 1/4 l kozarec 2 Din

Prenočišče:

- Priprosto na žimnici za osebo 3 Din
Postelja s perilom za osebo 6 Din

Za izborna kuhinjo, kakor tudi pozorno in točno postrežbo jamčimo.

Nadaljna pojasnila na željo takoj.

Se priporoča

Uprava hotela na Blejskem gradu Bled.

Telefon interurban št. 6.

Trgovina dežnikov
in solčnikov
se priporoča za obilen obisk.

Šolske zvezke, pisanke, spisovnice, risanke vseh vrst izdeluje v lastni tvornici in priporoča Učiteljska tiskarna v Ljubljani

**Prodaja jih v korist Učiteljskega doma v
Mariboru in Učitelj. konvikta v Ljubljani.**